СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 26 ВЕРЕСНЯ 2008 РОКУ ЧИСЛО 39 VOL. CXV FRIDAY, SEPTEMBER 26, 2008 No. 39

Президент України Віктор Ющенко відвідав з робочою візитою США

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 22 вересня Президент України Віктор Ющенко прибув з робочою візитою до США для участи у 63-ій сесії Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, під час якої зокрема розглядалися питання ґльобальної харчової кризи, подолання її наслідків і демократизації інститутів ООН.

23 вересня увечорі Президент України Віктор Ющенко та його дружина Катерина Ющенко, а також члени делеґації України на Генеральну Асамблею ООН зустрілися в Українському Інституті Америки з представниками української громади.

Зустріч відкрив президент інституту Ярослав Криштальський, який пригадав попередні зустрічі громади з В. Ющенком в Ню-Йорку, розповів про його сучасну діяльність. Усі разом заспівали Гимн України. Гостям було піднесено хліб-сіль.

У своєму виступі В. Ющенко окреслив зовнішньополітичні пріоритети України, детально зупинився на внутрішньополітичній ситуації в Україні. Президент ще раз підтвердив незмінність европейського та евроатлантичного курсу України (виклад його промови буде вміщено в наступному числі „Свободи"). Торкаючись внутрішньополітичної ситуації в Україні, Президент наголосив, що не бачить у нинішніх подіях „нічого трагічного". Він наголосив, що нинішня ситуація в українському політикумі буде вирішена виключно цивілізованим та демократичним шляхом у відповідності до Конституції. Демократичного ресурсу для цього в країні достатньо.

Зустріч Президента України Віктора Ющенка з представниками української громади 23 вересня в Українському Інституті Америки.
Фото: Левко Хмельковський

Президент особливо відзначив ті підтримку та допомогу, яку Україна відчуває з боку української громади США, котра є однією з найпотужніших у світі за чисельністю, можливостями та активністю її діяльности. Він висловив особливу подяку українцям США за їхній внесок у справу міжнародного визнання Голодомору 1932-1933 років актом геноциду українського народу.

Президент України В. Ющенко вручив урядові нагороди за вагомий особистий внесок у зміцнення авторитету України у світі, популяризацію її історичних і сучасних надбань Юліянові Кулясові – громадському діячеві, Тарасові Гунчакові – професорові-емеритові Ратґерського університету, Романові Зайцеві – громадському діячеві, Я. Криштальському – президентові Українського Інституту Америки, Марті Кокольській – громадській діячці. Нагороджені також Зеня Черник – президент Української

(Закінчення на стор. 3)

Відбулися Річні наради Головного уряду УНСоюзу

Рома Гадзевич

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Члени Головного уряду Українського Народного Союзу зібралися на свої Річні наради 12-14 вересня, на котрих з радістю зустріли вістку про добрий результат – понад шестимільйоновий продаж пенсійних грамот (annuities) у першій половині 2008 року, а також загальне збільшення продажу життєвих забезпечень упродовж минулого року.

Крім того, на нарадах було обговорено питання розвитку Центру української спадщини на Союзівці, перспективи активности УНСоюзу в Канаді, братська діяльність, організаційні зусилля та пропаґування обидвох видань УНС – „Свободи" і „Українського Тижневика".

Члени Головного уряду Українського Народного Союзу.
Фото: Рома Гадзевич

Учасниками Річних нарад на Союзівці були: президент УНСоюзу Стефан Качарай, перший заступник президента Зенон Голубець, другий заступник президента Михайло Козюпа, директор для Канади Мирон Ґрох, головний секретар Христина Козак і касир Рома Лісович; члени Контрольної комісії Славко Тисяк і Василь Шеремета; радні Мая Лев, Ґльорія Горбата, Євген Осціславський, Оля Черкас, Євген Щерба і Любов Стрілецька; Почесний член Мирон Б. Куропась, а також головний редактор „Свободи" і „Українського Тижневика" Рома Гадзевич.

Наради, за давньою традицією УНСоюзу, відкрито відспіванням гимнів США, Канади і України, як і Шевченкового „Заповіту". З огляду на дощову погоду, церемонія відкриття відбулася в приміщенні головного будинку, а не, як звичайно, біля пам'ятника Тарасові Шевченкові. Пізніше члени Головного уряду поклали вінок до підніжжя пам'ятника Т. Шевченкові, а жінки поклали китицю квітів до підніжжя пам'ятника о. Григорієві Грущі, засновникові „Свободи" і Українського Народного Союзу.

Д-р З. Голубець провів молитву перед відкриттям нарад, відтак присутні вшанували пам'ять активістів УНСоюзу, які відійшли у вічність в 2007 році: Володимира Білика (колишній секретар 170-го Відділу УНСоюзу), Катерини Панчишин (колишній секретар 378-го Відділу УНСоюзу), Гелен Словік (секретар 7-го Відділу УНСоюзу), Степана Гавриша (Почесний член Головного уряду УНСоюзу, колишній Головний радний, колишній Головний організатор, колишній голова Контрольної комісії УНСоюзу, колишній голова Філядельфійської Округи УНС, колишній секретар 83-го Відділу УНСоюзу) і Лева Боднара (секретар 131-го Відділу УНСоюзу). Також вшановано в цю 75-ту річницю Голодомору пам'ять усіх жертв антиукраїнського геноциду.

Звіти членів Головного уряду

Звіти головних урядовців УНСоюзу, Контрольної комісії і радних, як також окремі звіти про діяльність „Свободи" і „Українського Тижневика", були видрукувані перед нарадами Головного уряду і роздані усім учасникам. Тому усні звіти на нарадах були обмежені до коротких

(Продовження на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Якщо немає коліції, то не має бути і уряду

КИЇВ. — Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк 23 вересня заявив, що без існування коаліції неможлива діяльність уряду. Під час пленарного засідання парляменту він сказав, що існування коаліції є обов’язковою нормою Конституції, а її відсутність веде за собою позачергові вибори: „Якщо не формується нова коаліція, то Президент має право прийняти рішення про позачергове припинення повноважень Верховної Ради. Коаліція – інструмент несення відповідальности за уряд, який зформований цією коаліцією. Нема коаліції – нема уряду“. Тим часом бльок Юлії Тимошенко заявив, що виступає за домовлености у парляменті „у будь-якому форматі“ і категорично проти перевиборів як способу врегулювання політичної кризи. Зокрема після обіду 23 вересня, як сказав депутат від Партії Реґіонів Олександер Єфремов, його сила розпочне переговори про можливе створення коаліції з БЮТ. На засіданні парляменту керівник фракції БЮТ Іван Кириленко сказав, що його бльок за те, щоб парлямент домовився у будь-якому форматі, що забезпечить суверенітет, цілісність кордонів, добрі стосунки із сусідами, европейські перспективи. 22 вересня всі парляментські фракції розпочали переговори щодо формування нової коаліції, і парляментські провідники називають цей тиждень визначальним. Голова Верховної Ради А. Яценюк повідомив про розвал коаліції БЮТ та „Наша Україна-Народна самооборона“ 16 вересня, і відтоді розпочався 30-денний термін, впродовж якого депутати повинні створити нову коаліцію. Якщо цього не станеться, Президент має право розпустити парлямент. *(Бі-Бі-Сі)*

Реґіонали знайшли заміну А. Яценюкові

КИЇВ. — Партія Реґіонів обговорює з іншими фракціями можливість обрання на посаду голови парляменту першого віцеголову Олександра Лавриновича, повідомила 23 вересня „реґіоналка“ Ганна Герман. На репліку про те, що іншим фракціям, зокрема БЮТ, доведеться пояснювати суспільству, чому вони підтримали представника Партії Реґіонів на цю посаду, Г. Герман відповіла, що „потрібно припинити ділити на своїх і чужих. Кандидатура О. Лавриновича не викликає жодних сумнівів. З професійної точки зору, погодьтеся, до нього ні в кого питань нема“, – зазначила вона. 22 вересня Г. Герман заявила, що пропонувала переобрати голову через те, що теперішній голова парляменту Арсеній Яценюк відмовляється підписувати закони, ухвалені спільно БЮТ і Партією Реґіонів. (*УНІАН)*

В. Ющенко вважає, що Україна все зробила для НАТО

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко вважає, що розширення НАТО може поправити незбалянсованість в Чорноморському реґіоні, яка склалася внаслідок війни між Росією та Грузією. Про це В. Ющенко сказав у четвер, 18 вересня: „ Війна показала, що Чорноморський реґіон розбалянсований і що він може бути джерелом небезпеки, Це проблема не тільки для Грузії. Я впевнений, що це проблема не лише для нашого реґіону. Це проблема для европейського континенту та, в ширшому сенсі, навіть проблема всього світу. Коли ми говоримо про кращу відповідь для України, включаючи територіяльну цілісність та непорушність наших кордонів, відповідь одна – приєднання до колективної системи безпеки“. Говорячи про НАТО, В. Ющенко також наголосив, що „кожен має зрозуміти: все, що Україна мала зробити, щоб отримати позитивну відповідь, чесно кажучи, вона зробила“. Коли ми не кажемо про членство в НАТО, ми кажемо про угоду про партнерство, про те, що ми хочемо більш тісної співпраці. Ми маємо отримати сиґнал від альянсу, що нас поважають, що нас цінять“, – сказав В. Ющенко. Він також зазначив, що для Києва є критичним, щоб Російська Чорноморська фльота залишила територію України в 2017 році. *(„Українська правда“)*

Для України альтернативи НАТО не існує

КИЇВ. — В.о. голови Служби безпеки України (СБУ) Валентин Наливайченко заявив 18 вересня, що для України альтернативи НАТО не існує. „На сьогодні альтернативи НАТО як фактора безпеки для України не існує, – сказав він. – Що стосується боротьби з наркотрафіком, то самі ми ніколи не зможемо перекрити цей ланцюжок, тому тісно взаємодіємо з турецькими, польськими, британськими й іншими спецслужбами. У цьому суть колективної безпеки“. Водночас він додав, що „з кожним роком збільшується кількість українців, особливо молоді, які не зазнали на собі впливів ідеологічних кліше СРСР“. В. Наливайченко позитивно відповів на питання про те, що СБУ остаточно вибрала західню модель розвитку. „У рамках співробітництва з спецслужбами інших держав, як з країнами – членами НАТО, так і з Росією, ми перекриваємо наркотрафіки, припиняємо діяльність терористичних і екстремістських організацій“, – сказав він. *(„Українська правда“)*

Компанія „DHL Україна“ відкрила найбільший термінал

КИЇВ. — Компанія „DHL Україна“ відкрила найбільший в Україні термінал з підготування міжнародних і льокальних експрес-вантажів. Термінал, розташований у Києві, оснащено сучасним обладнанням, що не має аналогів у країні. Загальний обсяг інвестицій становить 12 млн. евро. Генеральний директор компанії „DHL Україна“ Борис Хруслов 22 вересня заявив, що новий термінал дасть можливість значно скоротити час підготування вантажів. „Весь комплекс займає більш як 8,000 кв. метрів. Тут розташовані центральне бюро „DHL Україна“, зона підготування вантажів, митний склад і відділ з оформлення кур’єрських служб Київської реґіональної митниці. Розташування всіх ланок вантажоперевезень в одному місці дає можливість значно зменшити час підготування вантажів. Пропускна спроможність сортувального терміналу експортно-імпортних вантажів становить близько 15 тис. відправлень на день“. Б. Хруслов особливо відзначає факт створення в рамках цього проєкту спеціялізованої митної структури, яка створена, щоб оптимізувати процес взаємодії митної служби і компаній, що надають послуги з експрес-доставлень вантажів. „На жаль, митні процедури, розроблені ще в роки Радянського Союзу, помітно гальмують процес перевезення вантажів. А для компанії, що надає послуги експрес-доставки, швидкість – це фактор першочергової важливости. Проте, сьогодні намітилися позитивні зміни. Зокрема тривалі переговори з керівництвом Державної митної служби привели до розуміння необхідности створення спеціялізованого митного відділу“. Крім Києва, компанія інвестує в розвиток інфраструктури і в інших реґіонах. Уже оновлено термінали в Донецьку й Одесі, в найближчих плянах – модернізація об’єктів у Дніпропетровську і Харкові. „DHL Україна“ розпочала пропонувати свої послуги в Україні з 1991 року. Тепер це одна з найбільших і професіонально оснащених мереж експрес-доставки в країні. В Україні працюють 32 центри послуги, які дають можливість обслуговувати 133 населені пункти. Основний потік міжнародних вантажів доставляється чартерним летом Лейпціґ-Київ-Лейпціґ. Сьогодні на частку „DHL“ припадає понад 50 відс. ринку міжнародних експрес-відправлень. *(Укрінформ)*

Ю. Тимошенко коментує заяву В. Ющенка

КИЇВ. — Прем’єр-міністер Юлія Тимошенко назвала заяви Президента Віктора Ющенка про зраду коаліції її бльоком „повною неадекватністю“. В суботу, 20 вересня, після засідання політради „Нашої України“ В. Ющенко сказав, що дії прем’єра спрямовані на дестабілізацію ситуації в державі, і звинуватив її у зраді. Коментуючи заяви Президента, у неділю, 21 вересня, Ю. Тимошенко сказала: „Я вважаю, що це вже божевілля. Тому коментувати це навіть якось незручно. Я думаю, що тут вже підсумок простий – повна неадекватність“. Вона також спростувала заяви Президента, що БЮТ не пропонував пропрезидентському бльокові „Наша Україна-Національна самооборона“ (НУ-НС) відновити формат демократичної коаліції в парляменті. „Я пам’ятаю, що я штук 50 конференцій провела, на яких говорила про те, що ми в демократичній коаліції, і що Президент і його команда зобов’язані повернутися назад, оскільки і ми там залишаємося без будь-яких вимог і ультиматумів“. Прем’єр наголосила, що вона неодноразово говорила про свою підтримку формату коаліції у складі „НУ-НС“, БЮТ і Бльоку Литвина. (*Бі-Бі-Сі)*

Кримський парлямент проти вивчення української мови

СИМФЕРОПІЛЬ. — Парлямент Автономної Республіки Крим 18 вересня звернувся до прем’єр-міністра Юлії Тимошенко з проханням скасувати наказ міністра науки і освіти про покращення вивчення української мови в школах з викладанням мовами національних меншин, а також наказ міністра охорони здоров’я про переведення освіти у медичних навчальних закладах на державну мову. У зверненні до Ю. Тимошенко, яке Верховна Рада Криму ухвалила 17 вересня, депутати заявили, що дії українських міністрів порушують конституційні права кримчан на отримання освіти рідною мовою, зокрема російською, та дестабілізують суспільно-політичну ситуацію в автономії. Кримські парляментарії вказали, що, ухвалюючи такі рішення, органи центральної виконавчої влади порушують положення Конституцій України та Криму, Европейську хартію реґіональних мов та Закон „Про мови в Українській РСР“. Як заявив журналістам кримський голова Анатолій Гриценко, державну мову потрібно вивчати в усіх реґіонах України, однак, це не слід робити за рахунок зменшення вивчення інших мов та проти волі учнів і студентів. Тим часом провідник кримських рухівців Леонід Пілунський називає мітом заяви кримських депутатів про утиски російської мови в Криму. Він зазначив, що майже 91 відс. кримських школярів навчаються російською мовою і лише 6 відс. – українською та 3 відс. – кримськотатарською. „Це не війна за російську мову, це війна проти української мови“, – заявив Л. Пілунський, коментуючи ухвалений кримським парляментом документ. *(Інститут Масової Інформації)*

В. Пінчук – один з провідних колекціонерів світу

КИЇВ. — Підприємець і громадський діяч, засновник Центру сучасного мистецтва Віктор Пінчук потрапив у десятку найвпливовіших колекціонерів у світі. Оцінювання найбільших 200 колекціонерів було складене журналом „Мистецькі новини“ уже 18-ий раз за вислідами опитування торгівців мистецтва, авкціонерів і колекціонерів з 22 країн світу. Експерти вважають, що отримані висліди свідчать про втрату провідництва американських колекціонерів, що відображає загальну тенденцію на ринку мистецтва. На думку видавця й головного редактора „Мистецьких новин“ Мілтона Естеру до цього року в Америці здійснювалося 60-70 відс. продажу предметів мистецтва. У найближчі роки ситуація зміниться, тому що ключові гравці з’являються в інших точках плянети. Крім українського колекціонера, в десятці з’явилося ще три новачки: мексиканський підприємець і телемагнат Карлос Слім Гелу; інвестор з Ню-Йорку Леон Блек і його дружина Дебора, а також шейх Катару Савд бен Мохамед бен Алі Аль-Тані. *(„Кореспондент“)*

Президент України Віктор Ющенко відвідав з робочою візитою США

Під час зустрічі Президента України Віктора Ющенка з представниками української громади (зліва): другий заступник президента УНСозюу Михайло Козюпа, президент УНСоюзу Стефан Качарай, В. Ющенко, Орест Федаш і його дружина Адя Федаш, Єпископ Павло Хомницький.

Президент України Віктор Ющенко з нагородженим Ярославом Криштальським.

(Закінчення зі стор. 1)

федерації Америки і Василь Маркусь – головний редактор Енциклопедії української діяспори.

К. Ющенко розповіла про діяльність Благодійного фонду „Україна-3000", який вона очолює, закликала громаду збирати для Музею пам'яті усі видання та документи про Голодомор і більшовицькі репресії в Україні. К. Ющенко подарувала Українському інститутові Америки фотографію веселки над Софіївським собором у Києві, яку сприйняли в столиці як знак добра.

23 вересня у Ню-Йорку відбулася зустріч Президента України В. Ющенка з головним керуючим Ню-Йоркської фондової біржі Дунканом Нідеравером.

У ході зустрічі з представниками єврейської громади США Президент України В. Ющенко вручив державні нагороди найактивнішим її представникам за зміцнення і наповнення конкретним змістом стратегічного українсько-американського партнерства. Державні нагороди отримали виконавчий директор Американського єврейського комітету Дейвид Гарис та виконавчий директор Національної конференції з питань радянського єврейства Марк Левін.

У промові В. Ющенко наголосив, що українська влада проводить послідовну політику щодо забезпечення прав євреїв, які проживають в Україні. Він сказав, що в Україні відсутнє таке ганебне явище, як антисемітизм. 23 вересня Президент України В. Ющенко провів зустрічі з представниками Атлантичної ради США, з представниками Національного географічного товариства США та Ради зовнішніх взаємин.

24 вересня візита Президента України В. Ющенка до США продовжувалася.

Президент України Віктор Ющенко вітає з нагородою Юліяна Куляса.

Президент України Віктор Ющенко вручає нагороду Тарасові Гунчакові.

Президент України Віктор Ющенко нагороджує Романа Зайця.

Під час зутрічі в Українському Інституті Америки (зліва): Посол України в США Олег Шамшур, Катерина і Віктор Ющенки.

Президент України Віктор Ющенко вручає урядову нагороду Марті Кокольській.

АМЕРИКА І СВІТ

Дж. Буш востаннє звернувся до Генеральної Асамблеї ООН як Президент США

НЮ-ЙОРК. — У Ню-Йорку відкрилася 63-тя Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй. До делеґацій країн-членів ООН звернувся Президент США Джордж Буш. Це його восьмий та останній виступ під час відкриття Генеральної Асамблеї. У своїй промові він переконував, що його Адміністрація наполегливо працює над тим, щоб фінансова криза була обмежена кордонами США, засудив тероризм та запевнив у готовності його країни співпрацювати з ООН та іншими міжнародними організаціями. Президент Дж. Буш вкотре оголосив тероризм та тиранію найбільшим злом XXI ст. Він звернув увагу Асамблеї на певні успіхи у боротьбі з тероризмом в Іраку та Афганістані: „В Іраку боротьба була складною, але щоденне життя відчутно покращилося за останні 24 місяці. Це завдяки сміливості іракського народу, рішучості коаліції націй та збільшенню присутности американських військ". Говорячи про поширення демократії у світі, Дж. Буш вкотре навів приклад Помаранчевої революції в Україні та Трояндової – у Грузії. Він також висловив підтримку США Грузії у конфлікті з Росією. Хоча стосунки Адміністрації Буша з ООН протягом його президентства були часто напруженими, цей виступ Дж. Буша звучав примирливо, він наполягав на важливості міжнародного співробітництва. Однак, найбільше політики світу переймалися ґльобальною економічною кризою. Через кризу в американській економіці навіть фінансова допомога найбіднішим країнам світу, зокрема африканським, суттєво зменшилася. Однак, Дж. Буш запевнив делеґатів Асамблеї, що його уряд робить усе можливе, аби економічні проблеми США не стали проблемою інших країн. Після виступу Президент США зустрівся з новим Президентом Пакистану Азіфом Алі Зардері. Дж. Буш сподівається отримати згоду провідника Пакистану на знищування терористів на території його країни. Традиційно, як і під час кожної сесії Генасамблеї, під стінами будівлі ООН відбулися акції протесту. Кілька сотень людей зібралися висловити своє невдоволення найрізноманітнішими проблемами – від тортур в Ґвантанамо до політики Дж. Буша в Іраку. Акції відбулася мирно, без жодних випадків. *(„Голос Америки", „5 канал")*

Сенат вивчає плян уряду щодо покращення економіки

ВАШІНҐТОН. — Президент США Джордж Буш і найкращі економісти його Адміністрації переконують американських законодавців у необхідності затвердити законопроєкт, який врятував би фінансовий сектор країни. Втім, провідні сенатори налаштовані скептично. Голова Федерального резервного управління Бен Бернанке попередив членів Банківського комітету Сенату, що без запропонованої програми у 700 млрд. дол. американська економіка просто не зможе вижити. Ґльобальні фінансові ринки, каже він, все ще перебувають під надзвичайним тиском. Секретар Департаменту фінансів США Генрі Полсон каже, що теперішня ситуація на ринку є великою загрозою для заощаджень американців, інвестицій та робочих місць. Тим часом у законодавців є чимало запитань. Як демократи, так і республіканці прагнуть ретельно вивчити плян Адміністрації щодо виходу з економічної кризи. *(„Голос Америки")*

С. Пейлін провела зустрічі з світовими провідниками

НЮ-ЙОРК. — Кандидат на пост віце-президента США від Республіканської партії Сара Пейлін 23 вересня провела свою першу зустріч з світовими провідниками, що прибули до Ню-Йорку на 63-тю сесію Генасамблеї ООН. Вона зустрілася з президентом Афганістану Гамідом Карзаєм і президентом Колюмбії Альваро Урібі. На зустрічі з Г. Карзаєм С. Пейлін торкнулася питань безпеки в Афганістані й ситуації на афгано-пакистанському кордоні. З колюмбійським провідником А. Урібі С. Пейлін обговорила можливі методи боротьби з „наркобізнесом", а також майбутній розвиток торговельних взаємин між двома країнами. Крім того, С. Пейлін провела бесіду з колишнім Держсекретарем США Генрі Кісінджером. З ним кандидат у віце-президенти приділила багато уваги міжнародним питанням, пов'язаним з Росією, Грузією, Китаєм і Іраном. На думку аналітиків, подібна активність з боку губернатора Аляски пов'язана з тим, що багатьох у США турбує відсутність у неї досвіду в міжнародній політиці. Експерти вважають, що республіканці намагаються в терміновому порядку ліквідувати прогалини С. Пейлін і створити їй образ політика, не далекого від міжнародної дипломатії. *(„Кореспондент")*

До Грузії прибули спостерігачі від Евросоюзу

ТБІЛІСІ, Грузія. — До Грузії 24 вересня прибули перші спостерігачі від Евросоюзу. Близько 30 представників ЕС привезли з собою два броньовані автомобілі. Спостерігачі розташуються у Ґорі, Поті, Зуґдіді та Тбілісі. Загалом у спостеріганні візьмуть участь 200 осіб. Пізніше кількість членів делеґації може бути збільшена до 300. Присутність на грузинській території европейських спостерігачів – головна умова виведення російських військ з буферних зон довкола сепаратистських республік. Додаткову групу спостерігачів має надіслати і Організація безпеки і співробітництва в Европі. Втім, присутність її місії – під питанням. Росія забороняє оглядачам приїжджати до Абхазії та Південної Осетії. Досі невідомо, чи потраплять туди спостерігачі від ЕС. *(„Майдан")*

Таро Асо буде новим прем'єр-міністром Японії

КИЇВ. — Таро Асо обраний 22 вересня новим головою правлячої Ліберально-демократичної партії Японії (ЛДП). 24 вересня він став черговим прем'єр-міністром країни. За кандидатуру генерального секретаря ЛДП проголосувала переважна більшість депутатів парляменту від правлячої партії і 95 відс. виборців від її організацій у 47 префектурах Японії. Згідно з японським законодавством, провідник правлячої партії автоматично займає крісло прем'єр-міністра. Офіційно парлямент країни проголосував за це на позачерговій сесії 24 вересня. Т. Асо має репутацію рішучої, але необережної особи, консерватора і націоналіста. Він відомий як прихильник жорсткої лінії відносно Північної Кореї, також є противником зміни законів на користь успадкування трону жінками. Раніше Т. Асо займав ряд високих державних посад, включаючи пост голови Міністерства закордонних справ. Зараз він є першим за рівнем популярности серед японських політиків. На чолі з Т. Асо ліберал-демократи плянують вже в жовтні провести позачергові парляментські вибори, щоб підтвердити свої позиції правлячої партії і поставити на місце опозицію, що різко змінила свої позиції на чолі з Демократичною партією, яка з липня минулого року контролює верхню палату парляменту й успішно блькує багато дій кабінету міністрів. Вибори нового провідника ЛДП проводилися позачергово в зв'язку з рішенням 1 вересня її колишнього керівника, прем'єр-міністра Ясуо Фукуди, піти у відставку через низький рівень підтримки з боку виборців. *(Укрінформ)*

Російські бойові кораблі рушили в Америку

МУРМАНСЬК, Росія. — Загін кораблів Північної фльоти Росії на чолі з важким атомним ракетним крейсером „Петро Великий" 22 вересня залишив головну базу фльоти в Мурманську і вийшов в далекій похід до берегів Венесуелі. Під час походу, яким керує заступник командувача Північної фльоти, віце-адмірал Володимир Корольов, кораблі виконають ряд навчально-бойових завдань, включаючи ракетні та артилерійські стрільби. У складі бойового загону – протичовновий корабель „Адмірал Чабаненко" і кораблі супроводу. Загін пройде більше 15 тис. морських миль, а після прибуття до берегів Венесуелі візьме участь у спільних військово-морських навчаннях, під час яких будуть відпрацьовані питання взаємодії при проведенні рятувальних акцій і протидії морському тероризмові. Похід триватиме два місяці. *(УНІАН)*

Кондоліза Райс критикує закордонну політику Росії

ВАШІНҐТОН. — У Вашінґтоні Державний секретар США Кондоліза Райс у своїй промові 18 вересня гостро скритикувала дії Росії за останні кілька років. Росія здійснює тиск на сусідні країни, використовує енерґетичні ресурси як зброю у просуванні своїх геополітичних інтересів, погрожує використанням ядерної зброї, продає зброю країнам, які загрожують міжнародній безпеці, переслідує і знищує журналістів та дисидентів. Тому, за словами К. Райс, США та країни Европи повинні спільно протистояти такій поведінці Росії і захистити не лише Грузію, але й самих себе та росіян, багато з яких прагнуть кращих взаємин з Заходом. Тим часом секретар Департаменту оборони США Роберт Ґейтс напередодні зустрічі міністрів оборони країн-членів НАТО закликав уникати прямої конфронтації з Росією. Ця заява прозвучала у час, коли Організація з безпеки та співробітництва в Европі повідомила про припинення переговорів з Росією щодо посилання у реґіон спостерігачів, оскільки не вдалося досягти домовлености щодо їх допуску на територію Південної Осетії. *(„Голос Америки")*

Американський уряд допоможе компанії „AIG"

ВАШІНҐТОН. —Американський уряд виділить компанії „AIG" 85 млрд. дол. – така угода була досягнута після консультацій з Департаментом фінансів США. Президент Джордж Буш також схвалив таке рішення. Крім того, раніше в засобах масової інформації з'явилися повідомлення про те, що Федеральна резервна система США може виділити 85 млрд. дол. „AIG", одержавши в обмін 80 відс. акцій страхової компанії. Цей крок може врятувати її від банкрутства й призупинити подальше падіння ринків. За останні три квартали найбільша американська страхова компанія „AIG" зазнала збитків на 18.5 млрд. й з обвального падіння акцій. Криза компанії стала однією з причин обвалу світових фондових ринків. „American International Group Inc." (AIG) – універсальна страхова компанія, що пропонує широкий спектр страхових продуктів, а також займається управлінням активами. Акції „AIG" розміщені на Ню-Йоркській фондовій біржі, а також на біржах в Ірляндії і Японії. *(„Кореспондент")*

Посол Чехії до Пакистану – серед загиблих в Ісламабаді

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Пакистанський прем'єр-міністер Юзуф Раза Гілані 21 вересня підтвердив, що посол Чехії до Пакистану Іво Здарек був серед загиблих під час бомбового нападу на готель „Маріот" в Ісламабаді в суботу, 20 вересня. Посол І. Здарек – один з понад 50 осіб, які загинули внаслідок вибуху бомби, яку підклали у вантажівку. Понад 270 осіб зазнали поранень, деякі дуже серйозних. На місці вибуху утворився величезний кратер. Пожежа тривала кілька годин. У готелі 315 номерів, він розташований неподалік від урядових споруд та чужоземних дипломатичних представництв. Наразі невідомо, хто здійснив вибух, але пакистанські власті звинувачують талібанських бойовиків, з якими пакистанська армія веде бої у північно-західній частині Пакистану. У зверненні до пакистанців після нападу президент Асир Алі Зардарі сказав, що тероризм – це та злоякісна пухлина, яку його уряд знищить. *(Бі-Бі-Сі, Укрінформ)*

ТОЧКА ЗОРУ

Небезпечна гра з вогнем

Святослав Караванський

П'явка смокче серце: в Україні знову колотиться. Знову виринає споконвічне наше питання: бути чи не бути? Хто б міг сподіватися, що одна з демократичних гілок суспільства піде на спілку з п'ятою колоною?

Шанована усіма демократами прем'єр Юлія Тимошенко не знайшла нічого ліпшого, як в особистому протистоянні з Президентом піти на змову з великодержавними антиукраїнськими силами. Президент є президент. І хай він не такий, як декому з нас хотілося б, але він таки український президент, який своїм європейським вибором засвідчив, що хоче добра Україні. Коли порівняти його відданість національним інтересам України з політикою двох попередніх президентів, то це небо і земля. Европейський вибір – це той критерій, який має бути ключовим для демократів.

Події у Грузії підтвердили европейський вибір Президента Віктора Ющенка. Як особистість – він має недоліки, але як політик, відданий европейському вибору, він не має альтернативи в сучасній Україні. Він не дивиться на те, що колишній імперії не подобається европейський вибір України. Імперії не до смаку президент з таким вибором, і вона вже показала, що рада його позбутися. Хочуть його позбутися і проімперські, антиукраїнські сили в Україні. А тепер виходить, що й демократично наставлений прем'єр та її партійний бльок і собі зацікавлені у тому, щоб позбутися Президента В. Ющенка.

У складному політичному становищі, в якому перебуває Україна, прем'єр заходить у спілку з п'ятою колоною і щодо цілої низки реформ. Одна з них – віддати під контролю п'ятої колони Службу безпеки України, яка стоїть на сторожі національних інтересів України. Вона має обернутися на орган, де орудують колеги генерала Олексія Пукача та убивців Георгія Ґонґадзе. Чи цього прагнула Помаранчева революція?

Усі „реформи", узаконені „чорною" Верховною Радою, спрямовано проти Президента, щоб позбавити його реальної влади або й узагалі змістити через максимально спрощену процедуру імпічменту. Отут і треба спитати у „реформаторів": а кого б ви хотіли бачити на цьому посту? Очевидно, прем'єра, бо кого ж іще?

Що ж, давайте думати. Прем'єр-міністер, стаючи під прапори Помаранчевої революції, виявила себе прихильником демократії та борцем за людські й національні права. Прем'єр-міністер послідовно обстоювала европейський курс України. І що ж ми бачимо сьогодні? Прем'єр-міністер закликає Україну бути невтральною у конфлікті імперії та Грузії, щоб, мовляв, не ускладнити стосунків з імперією, яка може зрежисерувати у Криму події, подібні до грузинських.

Те, що Крим – це бомба сповільненої дії, підкинута Хрущовим Україні – річ незаперечна. Але в сучасних умовах Крим – територія України, і українська влада має всі законні права вимагати від імперської фльоти шанувати національну безпеку України. Прем'єр же лякається імперії і свою „мудру" політику хоче вести саме так – потурати Москві. Цим прем'єр зраджує передусім грузинського Президента Михайла Саакашвілі, який не злякався погроз і став на двобій з імперією.

Замість того. щоб брати приклад з М. Саакашвілі, Ю. Тимошенко відхрещується від нього – саме тоді, коли йому потрібна підтримка. Гляньмо на становище, в якому опинився М. Саакашвілі. Частину території Грузії окупувала імперія, імперські війська стоять на підступах до Тбілісі, а М. Саакашвілі не боїться погроз – він розриває дипломатичні стосунки з імперією і виходить з промосковської Співдружности незалежних держав. Чи ж це не приклад для всіх загрожених імперією держав та їхніх президентів, як реаґувати на погрози імперії, яка всю свою політику базує на погрозах? Це улюблений метод злочинного світу: погрожувати. Хто має досвід спілкування із злочинним світом, той знає, що найкраще протистояти злочинцям, – це не боятися погроз. І Президент М. Саакашвілі не боїться погроз.

Не боїться погроз і В. Ющенко. Це єдина правильна реакція на погрози. Прем'єр же Ю. Тимошенко показала, що вона пасує перед погрозами. Отже, з прем'єра Ю. Тимошенко, такої демократичної на словах, не буде справжнього президента. Вона себе оскандалила ще й спілкою з п'ятою колоною задля усунення з посади Президента-небоягуза. Тобто те, що діється в Україні – це бунт боягузів проти мужности й мужніх президентів. То хто має більше прав на президентство – люди мужні чи боягузи?

Ю. Тимошенко сподівається на підтримку виборців. Вона здобула їхню довіру і сподівається, що виборці аж такі недотепи, що не зорієнтуються у цій складній ситуації. Але ці розрахунки можуть виявитися хибними. Ю. Тимошенко грає з вогнем. І може попектися.

Серед членів та й керівників блоку „Наша Україна -Народна самооборона" було багато симпатиків прем'єра. І що ж? Ці симпатики стали на тверду позицію: демократична коаліція можлива тільки тоді, коли бльок прем'єра відкличе свої підписи під антиукраїнськими законами, підписаними разом з п'ятою колоною.

А що БЮТ? Демократичні сили повинні заради єдности іти на компроміси. Якщо ж Ю.Тимошенко та її бльок воліють диктувати свою волю усім демократам, то це далеко не демократичні стосунки. Якщо ж прем'єр та її бльок не знайдуть спільної мови з демократами, то єдиний вихід з цього – перевибори. Якщо ж прем'єр утворить коаліцію з п'ятою колоною, то цим вона остаточно поставить себе поза політичною грою.

Сьогодні всі, хто симпатизував прем'єрові, зокрема й члени БЮТ, мають подумати і глянути критичним оком на свою позицію беззастережної підтримки Ю. Тимошенко, яка, здобувши їхню довіру, дозволяє собі маніпулювати цією довірою задля далеко не українських цілей. Сьогодні, як ніколи, треба бути сторожким і оцінювати кроки прем'єра не за словами, а за ділами.

Будьмо пильні!

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Українці в Російській федерації

З доповіді на конференції Комісії людських та громадянських прав під час IX Світового Конґресу Українців в Києві 20 серпня.

За останнім переписом 2002 року, в Росії проживає майже 3 млн. українців, що складає 2 відс. населення. Вони посідають третє місце після росіян і татар. Сьогодні в Росії нараховується близько 100 міських і реґіональних національно-культурних українських громад у 58 реґіонах. Вони зґуртовані в двох організаціях федерального рівня. У 1993 році було створено „Об'єднання українців Росії" (ОУР) а в 1996 році – Федеральну національно-культурну автономію „Українці Росії" (ФНКА).

За останні п'ять років на тлі відомого тиску російської влади на всі громадські об'єднання і некомерційні організації з однієї сторони, і відсутности реальної підтримки з боку Києва, активність українських громад, на мій погляд, поволі падає. Діяльність керівних органів федерального рівня паралізована. Ентузіязм активістів першої хвилі згасає, а масового молодіжного руху немає. Звичайно, є винятки.

В Росії вже ряд років спостерігається явний відхід від демократичних процесів перших років після розпаду СРСР. На мій погляд, така тенденція пов'язана з приходом до влади так званих „силовиків", для яких в країні не може існувати опозиції. Ситуація все більше нагадує радянську, коли існувала одна партія і одна ідеологія, а все, що було за межами такої єдности, вважалося ворожим і нібито підтримуваним з-за кордону. Всі мої колеги відчувають, м'яко кажучи, прискіпливу увагу контролюючих організацій.

Ситуація на рівні федерального керівництва ОУР і ФНКА у Москві завжди була складною. Ми, керівники реґіональних організацій, нерідко гостро і, на мій погляд, заслужено критикували московське керівництво за неузгоджені рішення, неадекватні політичні виступи, роздування наших успіхів, коли недільний гурток з вивчення мови перетворювався в устах наших керівників в українські школи в Росії тощо. Але така ситуація була терпимою. Гостра дискусія заставляла думати, шукати оптимальні шляхи вирішення проблем.

У квітні 2005 року делеґати IV конґресу ОУР та III з'їзду ФНКА обрали співголовами згаданих організацій Василя Бабенка (Уфа) та Валерія Семененка (Москва), а головою Координаційної ради Василя Думу.

Пізніше, методом електронного опитування, В. Думу було обрано головою Об'єднаної ради обох організацій. Але у зв'язку з тим, що протоколи опитування не були оголошені і затверджені, леґітимність В. Думи, як голови двох організацій, була поставлена багатьма членами ради під сумнів. З цього часу в організаціях федерального рівня почалося безвладдя. Статут організації постійно порушувався, щорічні засідання ради не збиралися. Колективні рішення перестали прийматися. Напрямки діяльности, визначені з'їздом, були змінені, комісія з співпраці з Церквою була ліквідована. В. Бабенко у такій ситуації був змушений написати заяву про вихід з керівництва. Системна робота на федеральному рівні була паралізована. Конкретна праця велася, як і раніше, головним чином, на реґіональному рівні.

З ініціятиви В. Семененка 2 лютого у Москві відбулося засідання правління обох організацій федерального рівня, метою якого було відновити леґітимне керівництво організаціями. На мій погляд, засідання відбувалося в демократичній атмосфері, без глибоких внутрішніх суперечок. Правління майже одностайно рекомендувало Раді поновити рішення, які були затверджені на форумах організацій у 2005 році. Таке рішення правління було підтверджене електронним опитуванням. Тому на сьогоднішній день леґітимними співголовами українських організацій федерального рівня треба вважати В. Бабенка і В. Семененка, а головою Координаційної ради – В. Думу. Але тепер необхідно скликати Об'єднану раду обох організацій і затвердити нові керівні органи, в леґітимності яких не було б сумнівів.

Історичний досвід показує, що діяспора не може зберегти свою національну ідентичність без своєї церкви і школи. А що має у цьому найбільша українська діяспора у світі? Сучасний стан і проблеми українських церков в Росії недавно дослідив Заслужений журналіст України, головний редактор інтернет-сайту „Кобза" Андрій Бондаренко.

Згідно з його дослідженнями на теренах Росії існує три єпархії Української Православної Церкви Київського патріярхату (УПЦ КП): Богородська (Московська обл.), Білгородсько-Обоянська (Білгородська обл.) і Тобольська Сибірської митрополії, а також 10 греко-католицьких церков під опікою ординарія для католиків візантійського обряду Єпископа Йосифа Верта (Новосибірськ). Дослідження показало, що фактичне функціонування громад УПЦ КП маємо лише в Богородській єпархії, завдяки невтомній праці подвижника, Митрополита Адріяна. У двох інших єпархіях релігійного життя майже немає, або воно проявляється тимчасово і проходить в приватних приміщеннях напівлеґально. Зареєструвати релігійну громаду, отримати приміщення або земельну ділянку під храм за останні роки стало неможливо. До речі, серед організаторів церкви УПЦ КП у Владивостоці був Анатолій Криль, вбитий пізніше невідомими злочинцями.

Греко-католицькі церкви працюють в Кемеровській, Томській, Тюменській, Новосибірській, Омській і Челябінській областях.

(Закінчення на стор. 21)

Про автора:
Стефан Паняк, член Комісії людських та громадянських прав Світового Конґресу Українців, член президії Української Всесвітньої Координаційної Ради.

Згодімся в найголовнішому

Не першина для нашого брата-українця – що в Україні, що поза нею – ділитися вздовж і впоперек, як-но для поділів виникає найменший привід.

Сьогодні цей поділ проходить по лінії „Президент Віктор Ющенко – прем'єр-міністер Юлія Тимошенко". Мало хто з нас приховує розчарування слабким президентством В. Ющенка, головної дійової особи Помаранчевої революції – слабким в буденній практиці, в політичній тактиці, особливо в невмінні створити довкола себе сильне, в повному розумінні слова стратегічне оточення. Але ж чи розчарування в В. Ющенкові є достатньою підставою для зачарування Ю. Тимошенко? Замість поставити перед собою це просте запитання, ми поспішно шукаємо в прем'єрці її переваг, і вже вона в наших очах – гнучкіша, дипломатичніша, вже мудріша і далекогляднішa. Мудріша і далекоглядніша, що в спілці з „реґіоналами" і комуністами проголосувала в парляменті за закони, спрямовані проти В. Ющенка? Ну, тоді й цих її спільників слід мати за мудрих. Але от що тут занепокоює найбільше: ті прийняті 2 вересня закони спрямовані проти В. Ющенка чи прийняті на догоду Москві, яка спить і бачить В. Ющенка викинутим з великої політики? Не тяжко здогадатися, чому: бо він справді український президент. Так, бував негарно, а іноді й непростимо слабкий, але завжди був проукраїнським.

Проте й у цьому випадку дух незгоди підшептує нам: що ж тут поганого, що Ю. Тимошенко будує політику замирення з Москвою? Справді нічого поганого, якби проблема полягала в одній Ю. Тимошенко. Тим часом проблема полягає в Москві. І якщо з нашого ліберально-демократичного, поступливо-угодницького погляду мирне-дружнє сусідування з Москвою виглядає як щось природне, бажане і гідне, то самій Москві наша дружба потрібна, як зайцеві „стоп-сиґнал". Їй потрібна Україна, потрібно, щоб вона перестала бути суверенною, перестала мати власний шлях розвитку.

Й коли нам обличчям до обличчя не все видно, то послухаймо, як це все виглядає з боку, очима справді розумних людей.

Відомий французький філософ Ален Безансон: „Чого прагне путінська Росія? Для початку – відновлення СРСР. Вона має суперечки через кордони з Україною, Естонією, Латвією, Молдовою, Казахстаном і Грузією. Росія дбайливо підтримує ті суперечки, роз'ятрює їх, а коли впаде нагода, роздмухує...".

Англійський історик Чарлз Кловер: „Україна – країна розмірами як Франція, стає полем геополітичної битви Москви з Заходом...".

„The Wall Street Journal": „Путін дав зрозуміти, що зневажає український суверенітет, він сказав президентові Бушеві, що Україна „навіть не справжня держава" і „припинить своє існування", якщо наважиться вступити в НАТО...".

„The Guardian": „..Прийшовши до влади після об'єднання народу проти російського впливу у 2004 році, Ю. Тимошенко зараз стала на бік проросійського табору, підштовхуючи Україну до нових виборів. Її крок можна радше вважати опортуністським, аніж ідеологічним, проте він може легко привести до появи в Києві уряду, схильного йти на поступки Кремлеві...".

Британський політичний експерт Джеймс Шер: „Я не сумніваюся, що Росія, сплянувавши війну з Грузією і зрештою знайшовши привід для цього, мала також на меті Україну...".

Отож не нам, українцям, треба один одного впевняти, що з Росією належить жити по-добросусідськи. Впевнюймо Росію, що їй належить жити по-добросусідськи з нами. Й коли, українці в Україні і в світі, будемо в головних речах, в геополітичних, заодно, то врешті навіть вона може почути нас і отямитися.

ВЕРЕСЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Олександер Потебня стверджував, що народ – це мова

У вересні (за новим стилем – 22) 1835 року на Сумщині, в невеликому давньокозацькому хутірці Манів, народився Олександер Потебня, видатний мовознавець, якого російська лінґвістична наука безцеремонно приписує собі – на тій сумнівній підставі, що роки його навчання і написання та захисту маґістерської і докторської дисертацій припали на другу половину XIX ст., коли русифікація України, зі спорадичної за Петра I, Катерини I і Священного Синоду переросла в тотальну. Це ж були україножерні часи Валуєвського циркуляру та Емського указу, котрі до кінця того століття звели нанівець український мовно-літературний процес. В недовгий період революційного піднесення 1905 року русифікаторський тиск трохи ослаб, так що у Лубнах на Полтавщині змогла навіть з'явитися перша в імперії україномовна газета „Хлібороб", однак, невдовзі настала чорна реакція, її чільна сила так і називалася – „Чорна сотня", а створена нею загальна атмосфера російського великодержавного шовінізму привела під час Першої світової війни до цілковитої заборони українського друкованого слова.

І все ж та біографічна обставина, що О. Потебня працював у Харківському університеті на катедрі російської мови і що саме за праці з російського мовознавства був обраний членом-кореспондентом Російської Академії Наук, не понижує його значення для нашої культури, не применшує вкладу у вивчення української мови, фолкльору, народної поезії. Він належав до так званої психологічної школи в мовознавстві та літературознавстві і виявив себе дуже ґрунтовним і плідним у з'ясуванні психології художньої, зокрема поетичної творчости – того, в які способи вона здійснюється, як з шарів підсвідомого промощує собі шлях на рівень свідомости, як художнє слово приходить від автора до читача, і чому кожен читач, властиво, стає, у процесі сприймання твору, його співатором.

О. Потебня за тих тяжких для українства умов не міг відверто, як це робили політичні і громадські діячі, стати на захист рідного слова, але він його захищав на глибшому, фундаментальнішому рівні, науково доводячи згубність національної асиміляції, збіднення людства від кожного випадку зазіхання однієї нації на мову і культуру іншої.

Знищення будь-якої мови для нього було тотожним убивству народної душі. Ось одна з його думок про неповторність кожної нації, самобутність та унікальність її світорозуміння і світосприймання: „Не лише найкраща, але і певна, єдина прикмета, за якою ми впізнаємо народ, і разом з тим єдина, незамінна нічим та неодмінна умова існування народу, є єдність мови".

Не маючи можливости окремо досліджувати українську мову, О. Потебня робив це в комплексі з вивченням російської та інших слов'янських мов, закінчуючи висновком, що кожна мова без винятку має невичерпні внутрішні можливості розвитку. Та й навіть його докторська дисертація на тему російської граматики великою мірою ґрунтувалася на явищах мови української. Формально, йдучи за панівною в російській науці термінологією, вчений називав українську мову „малоруським наріччям", але фактично він чітко окреслив ознаки, якими вона відрізняється і від російської й інших слов'янських мов.

Так само виразний проукраїнський слід О. Потебня залишив у своїх дослідженнях з загальнослов'янської етнографії, зокрема народної пісні. Це праці „Малоруська народна пісня за списком XVI в.", „Про зв'язок деяких уявлень у мові", „Про мітичне значення деяких обрядів і повір'їв", „Про купальські вогні і споріднені з ними уявлення", „Пояснення малоросійських і споріднених народних пісень" та інші.

Видатний мовознавець-філософ відомий також як перекладач на українську мову Гомерової „Одіссеї", за його редакцією виходили твори Григорія Квітки-Основ'яненка і Петра Гулака-Артемовського.

Словом, він був і великим, і українським вченим, що переконливо підкреслює інший видатний наш мовознавець – Юрій Шевельов у статті „Олександер Потебня і українське питання" (це передмова до виданої УВАН у США праці О. Потебні „Мова. Національність. Денаціоналізація", 1992 рік).

Зокрема академік Ю. Шевельов цитує надзвичайно важливі зізнання з листа О. Потебні з 1886 року до Адольфа Патери, подаємо їх тут в перекладі на українську мову: „В ранньому дитинстві я довгі часи мешкав на іншому хуторі, в дому своєї бабусі по мамі, де тоді розмовляли по-українськи... В Харкові, який тоді був містом більше українським, аніж тепер, я освіжив враження свого дитинства...Обставинами мого життя зумовлене те, що в наукових моїх заняттях вихідною точкою моєю, іноді помітною, іноді непомітною для інших, була українська мова і українська народна словесність. Якщо б ця вихідна точка і пов'язане з нею почуття не були мені дані і якби я виріс поза зв'язком з цією традицією, то, мені здається, ледве чи я став би займатися наукою".

П. Ч.

СВОБОДА

— SVOBODA —

Видає Український Народний Союз — Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо про Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Церква виховує патріотів

Серед багатьох українців діяспори, особливо з останньої хвилі еміґрації, побутує думка, що справжнім патріотом можна бути тільки тоді, коли живеш на батьківщині. Насправді це далеко не так. Біблія подає багато прикладів, коли великі люди волею обставин опинялися далеко від батьківщини, яку вони палко любили, ревно молились за неї та брали активну участь, дбаючи про добробут свого народу.

Серед таких героїв можна назвати Моїсея, Даниїла, Єремію, Ездру, Неємію та інших. Особливе місце в цьому ряді посідає патріотизм св. апостола Павла. Народжений в еміґрації, будучи громадянином Риму, він не тільки зміг прийняти, а й намагався множити духовні та національні цінності свого поневоленого народу. Через свідому любов до своїх він був готовий пожертвувати своїм власним спасінням. Тарас Шевченко заради любови до свого народу сказав: „Караюсь, мучуся, але не каюсь".

Для віруючих українців незалежність має подвійне значення: бути звільненим від гріха та бачити свою країну, свій народ вільним від поневолювачів.

Це святе щастя прийшло для нашого народу від Бога. Згадуючи попередників, котрі платили високу ціну за волю для майбутніх поколінь, щирі, національно свідомі українці не забувають завжди ревно дякувати Богові та просити добра для України, її народу як на батьківщині, так і в розпорошенні.

У Спартанбурзі та його околицях наша церква прагне співпрацювати з громадами інших конфесій, де є українці. На жаль, у багатьох з них Богослужби не відбуваються рідною мовою.

Поважаючи всі мови та заохочуючи до вивчення інших мов нашу молодь, ми розуміємо, що вивчення та вживання рідної мови робить людину духовно багатою та сприяє збереженню молоді біля родинних вогнищ на теренах Америки. Тепер ми намагаємося мати власне приміщення для церкви.

Якщо б хтось із читачів запалився бажанням послугувати добрій справі для налагодження нормального життя нашої громади і відгукнувся з підтримкою – доброю порадою або фінансовою допомогою, ми всім наперед дуже дякуємо і будемо вірити, що це Бог через людей хоче допомогти нам для здійснення Його добрих намірів щодо нашого народу, щоб ширилось Боже царство на всій землі.

Микола Смаль,
пастор церкви „Нове життя"
Тел.: (732) 887-7331.
Електронна пошта: mikolasmal@gmail.com.
Спартанбурґ, Півд. Каролайна

Українська команда перемогла усіх в чемпіонаті 1948 року

Проведення Олімпіяди-2008 і Української олімпіяди на оселі Українського спортового осередку „Тризуб" в Пенсильванії заохотило мене нагадати прихильникам спорту про олімпійські футбольні змагання в Німеччині. Після Другої світової війни частина українців опинилася в переселенчих таборах Німеччини, де почали організовувати школи, театри, хори, а також спортові товариства. Засновувалися команди з футболу, відбиванки, кошиківки, настільного тенісу та легкої атлетики.

З ініціятиви кількох чільних українських спортових діячів було створено Раду фізичної культури, яку очолив проф. Іван Красник. Навесні 1948 року, в порозумінні з вихідцями з Польщі, Угорщини, Юґославії, Литви, Естонії й України, було створено Комітет політичних біженців для проведення футбольних ігор. До української команди Рада фізичної культури запросила найкращих футболістів. Осідком був табір в Реґенсбурзі. Почалися тренування під вмілим проводом одного з найкращих українських футболістів Володимира Кобзяра.

Навесні 1948 року футбольна команда „Україна" почала змагання, стала переможцем всіх змагань і заслужено посіла перше місце і золоту медалю. Сталося так, що кожний супротивник програв з вислідом 5:1. Пригадую, як в Мюнхені, в останніх змаганнях з командою Литви, коли залишилося 10 хвилин до кінця гри, вислід був 5:0. Традиція була порушена, але Іван Медведчук ніби навмисне на карному полі торкнувся м'яча рукою і суддя призначив карний удар. В. Кобзяр підійшов до мене і сказав: „Касіяне, навіть коли м'яч летітиме просто на тебе, пусти його, щоб не пропала традиція". Так і сталося. Кінець змагань був 5:1. Традиція була збережена.

Вертаючись поїздом додому, задоволені перемогою, ми співали нашу традиційну пісню. Це був тріюмф українського футболу на еміґрації.

З того часу минуло 60 років. Нам – Стефкові Лютакові, мені – Миколі Касіяну, Володимирові Закалужному та Ростикові Маркевичу залишилося лише згадати в молитвах наших друзів, з якими ми разом своєю мужньою грою здобували честь і славу в той час поневоленої України.

Микола Касіян,
Елкінс-Парк, Пенсильванія

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю перші імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція за загальними правилами преси має право редагувати мову за українським правописом і вдаватися до необхідних скорочень надісланих статтей.

Редакція

Нехай проростає українське зернятко

П'ять років тому в Нюарку, Ню-Джерзі, відчинила двері школа українознавства, яка, до речі, називається – „Нова українська школа".

Кожний вересень із дзвінким відлунням дитячого сміху проходять перші заняття і знайомства. Тут є кімната, обладнана для спілкування батьків між собою під час занять дітей. А діти вивчають українську історію, релігію, культуру, географію через вивчення української мови.

Кожне заняття – це вхоплювання дитячими оченятами всього нового сказаного вчителем, або вивчення матеріялу через гру. Учні готують також і мистецькі виступи до українських свят, активно беруть участь в інших заходах.

Заняття в школі проходять щосереди з 5-ої год. до 6:30 вечора за адресою: 736 Sandford Avenue, Newark, New Jersey. Тел.: (973) 371-1356. Ті, хто ще не встиг, чи не знав і не виповнив заяву на навчання в школі, можуть зробити це тепер.

Не стійте осторонь організованого українського громадського життя. „Нова українська школа" – своєрідний осередок української громади в Нюарку. Тут витає дух України від вхідних дверей, адже не даремно емблема школи – соняшник, який проростає з одного зернятка.

Одне зернятко перетворюється в квітку, що в собі має мільйон таких маленьких зерняток. Так і дитина – виростає і збагачує свої знання і любов до всього українського. Виховуйте у своїх дітей дух майбутніх активних українців в Америці!

Ірина Агне,
директор школи
Нюарк, Ню-Джерзі

Пригадалася війна СРСР проти незалежної Фінляндії

Читаю „Свободу" від 1953 року і тішуся, що вона набирає усе більше відваги писати про те, чого читачі потребують. Отож мені пригадалася війна між СРСР і Фінляндією у 1939-1940 роках, коли народ Фінляндії героїчно відстоював свою батьківщину.

Стояла люта зима 1940 року. Й. Сталін вимагав відсунути кордон від Ленінграду, захопивши територію Фінляндії. Кинули туди сили-силенну війська. Фіни сміливо прийняли бій і показали, що вони є господарі у своїй державі. Літаки Червоної армії бомбардували укріплення „лінії Манергейма", але бомби відскакували від бетону і розривались високо у повітрі.

Вояків Червоної армії приморозили на озерах, де можна було пересуватися, але як тільки вони виходили на площу озера, фінська артилерія починала точний обстріл і вода від вибухів обливала військо. Всі падали там, де стояли, і негайно обмерзали, рухатись далі не могли.

У Кремлі почалася паніка. Генералів Сталін наказав покарати, а командувачем призначив 45-річного маршала Семена Тимошенка, який закінчив війну на користь СРСР. Усі, хто був у полоні, не повернулись додому, а поневірялися у Сибіру.

Мені тепер 84 роки, але я пам'ятаю події того часу.

Григорій Репа,
Карнеґі, Пенсильванія

Привітали „Свободу" з 115-річчям

Просимо прийняти наші щирі сердечні поздоровлення з приводу 115-річчя „Свободи". Ми Вам безмежно вдячні за Вашу працю і підтримку громади в діяспорі і українців в Україні. Ви для нас і нашої організації „Американці в обороні людських прав в Україні" є вікном у світ і зі світу. Ви уможливлюєте нам працювати і розвиватися для добра громад. Многії Вам літа!

Божена Ольшанівська,
президент,
Володимир Боднар,
віце-президент,
Нюарк, Ню-Джерзі.

* * *

Радію успіхам „Свободи" у боротьбі за відродження України і бажаю нових звершень!

Володимир Єфимов,
Дніпропетровськ

* * *

Вітаю „Свободу" з великою датою і бажаю дальших успіхів і досягнень. Щирі привітання і побажання!

Катерина Кричевська,
Монтен-В'ю, Каліфорнія

За вашу і нашу „Свободу"!

Вам сто п'ятнадцятий минає,
Вкраїна задніх ще пасе,
Але вона не спочиває.
Працює все, хворіє все…
І ми із нею, разом з вами,
По-різному, та живемо,
Поміж рабами і панами
Усі в майбутнє ідемо.
Ми вас вітаємо зі святом,
Бо ж сто п'ятнадцять – це ого!
Понад століття воювати
За право рідного свого
(хоч бідолашного) народу
Собі державу сотворить –
За це ми славимо „Свободу"
І зичимо ще стільки жить!
І хай усе лихе минає,
Хай кожен день у вас світає!

Редакційна колегія часопису Криворізького міського об'єднання „Просвіти" ім. Тараса Шевченка „Промінь Просвіти": **Сергій Дашковський, Сергій Зінченко, Микола Коробко, Валентина Кривда, Олена Маковій, Володимир Налужний, Олександер Чижиков,**

Кривий Ріг,
Дніпропетровська обл.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбулися ...

(Продовження зі стор. 1)

звідомлень зайнятих на повний час трьох членів Екзекутиви УНС, з невеликими додатками від інших.

Президент С. Качарай розпочав свій звіт підкресленням, що „УНСоюз з певністю прямує в правильному напрямі". Як показав останній рік, значні поліпшення сталися в продажу забезпеченевих поліс, особливо пенсійних грамот, у приходах з інвестицій, як також в керуванні Союзівкою та обидвома виданнями УНСоюзу – „Свободою" і „Українським Тижневиком".

С. Качарай сказав, що продаж будинку Головної канцелярії УНСоюзу збільшив резерву УНСоюзу на суму 4,627,000 дол., що обидва видання значно вдосконалили свої „веб-сайти", а Союзівка відбула ще один успішний Фестиваль української культури.

Президент УНСоюзу також підкреслив, що на 2008 рік припадає 115-та річниця „Свободи" і 75-та річниця „Українського Тижневика".

Головний секретар УНСоюзу Х. Козак на початку свого слова заявила, що вона дуже рада звітувати про те, що продаж пенсійних грамот в перших шести місяцях 2008 року перевершив суму 6 млн. дол. Вона додала, що продаж забезпечень зріс у порівнянні з минулим роком, і назвала трьох найуспішніших продавців 2007 року: двох радних – Є. Осціславського і Л. Стрілецьку, та працівника Головної канцелярії УНСоюзу і секретаря 269-го Відділу Валентину Каплун.

Х. Козак також повідомила, що сьогодні УНСоюз має 169 відділів, 152 – в США і 17 – в Канаді. Ці відділи організовані у 19 округах в Америці, і в чотирьох у Канаді. Вона додала, що УНСоюз працює в напрямі розвитку групи незалежних аґентів, які продаватимуть продукти УНСоюзу.

УНСоюз збільшив ринок своїх забезпечень через різні засоби масової інформації – від реклям в обидвох своїх газетах, як також у виданнях, які читає найновіша хвиля еміґрантів з України, – до радіопрограм і церковних бюлетенів.

Скарбник Р. Лісович заявила: „Фінансова позиція УНСоюзу одержала велике поліпшення цього року", і додала, що „ми є обережно оптимістичні щодо фінансового оздоровлення". Вона відзначила збільшення приходів з премій, найбільше – з пенсійних грамот, збільшення в приходах з інвестицій та зменшення загальних видатків – з уваги на ефективне контролювання всіх ділянок.

Р. Лісович також підкреслила, що УНСоюз перевершив свою визначену мету 6-відсоткового приходу на своїх інвестиціях. Вона сказала, що продаж будинку Головної канцелярії уможливив УНСоюзові використати майно в напрямі пропаґування та оголошення своїх професійних послуг, як також придбання нових незалежних аґентів. Ці зусилля себе виправдали, у висліді „фінанси значно збільшилися".

„Є конечним, щоб ми збільшили присутність і помітність УНСоюзу в громаді, – підкреслила Р. Лісович, – бо громада – це джерело нових можливостей для нашої організації, для збільшення членства". Вона зазначила, що „це забирає чималий час і потребує терпеливости, але чим більше нас бачать, тим краща опінія створюється в громаді про УНСоюз. Чим більше зацікавлення ми викликаємо, тим легше нам продавати наші послуги", – підкреслила Р. Лісович.

Адресуючи свій короткий звіт до Головного уряду, керівник Союзівки Нестор Паславський подав загальний огляд розвитку Союзівки впродовж останнього року. Він звітував, що Союзівка була закритою від листопада до травня, і це дало значне заощадження коштів. Під час вікенду Дня пам'яті відбулося урочисте відкриття академії танців Роми Прийми-Богачевської. У той самий час відбувся другий річний фестиваль українських фільмів.

Влітку відбулися різні табори, включно з „Табором Пташат", що цього року святкував свою 20-ту річницю, і дуже успішний Фестиваль української культури. Н. Паславський підкреслив, що Союзівка мала приємну нагоду затруднити 13 студентів з України як працівників у літньому сезоні.

Понад 500 дітей були учасниками різноманітних таборів на Союзівці впродовж літа 2008 року. Він зазначив, що тут треба підкреслити ту важливу обставину, що разом з дітьми приїжджають батьки, бабусі і дідусі, брати і сестри, приятелі. На вікенд, котрий збігся з Днем праці, як звичайно, прибула велика кількість студентів і молоді. В ці дні присутність гостей була майже такою численною, як і на Фестивалі української культури.

Закінчуючи свій звіт, Н. Паславський підкреслив, що хоча Союзівка знову буде закритою від середини листопада, все ж таки гостинно відкриється на День подяки і в передноворічний вечір, а також на святкування Різдва та на Маланку Товариства Українських Інженерів у січні.

Суботня програма нарад була присвячена переважно засіданням комісій Головного уряду, які зустрічалися для обговорення нових можливостей УНСоюзу і в цілому його діяльности.

Першим звітував за Комісію Канади С. Тисяк від імені всіх членів комісії – М. Ґроха, С. Качарая, М. Козюпи, Є. Щерби, В. Шеремети, Х. Козак і О. Черкас. Метою того комітету, підкреслив С. Тисяк, було „проголосити новий напрям діяльности УНСоюзу в Канаді".

На закінчення Комісія запропонувала, щоб Головна канцелярія УНСоюзу заплянувала обов'язкове засідання канадських секретарів УНСоюзу в Торонто до 31 грудня. У звіті Комісії зазначено, що УНСоюз поверне витрачені кошти на доїзд секретарям відділів або одному представникові кожного Відділу, котрі приїдуть на те засідання. Комісія також взяла під увагу висліди порівнянь між професійними послугами УНСоюзу і тими, котрі пропонують забезпеченеві фірми в Канаді, зокрема було відзначено брак

(Закінчення на стор. 17)

Зліва: Радні Любов Стрілецька і Мая Лев, Касир Рома Лісович, Радні Ґльорія Горбата і Оля Черкас, Головний секретар Христя Козак.

Голова Контрольної комісії Славко Тисяк і Радний Євген Щерба.

Декілька слів про портфоліо інвестицій УНСоюзу

Портфоліо інвестицій Українського Народного Союзу – сильне і стабільне.

Бурхливі зміни на фінансовому ринку за останніх кілька тижнів турбують усіх. Стабільність фінансових установ в Америці має велике значення, і не тільки для УНСоюзу, але для всього світу. Ми постійно контактуємо з нашими професійнами дорадниками та слідкуємо за змінами, котрі можуть мати стосунок до нашого портфоліо інвестицій.

Раді повідомити наших членів і всю українську громаду, що портфоліо інвестицій Українського Народного Союзу не потерпіло від цих події, воно залишається сильним і стабільним. Наше портфоліо диверсифіковане. Щоб зменшити ризики, портфоліо обмежене до не більше 2 відс., інвестованих у будь-яку коорпорацію, згідно з загальновідомим правилом: „Не кладіть всі яйця в один кошик". Дотепер ця консервативна стратегія забезпечила нашу фінансову стабільність.

За Екзекутиву УНСоюзу:
Рома Лісович,
скарбник.

ПАМ’ЯТАЙМО ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

Дзвін пам’яті над Чикаґо

ЧИКАҐО. – „Кінець замовчуванню правди про невизнаний геноцид в Україні в 1932-1933 роках” – під такою назвою 12-13 вересня відбулися виставка та міжнародна наукова конференція, присвячені вшануванню пам’яті жертв Голодомору-геноциду в Україні. Організатором був громадський комітет з вшанування пам’яті жертв Голодомору 1932-1933 років, створений в грудні минулого року з ініціятиви Ілинойського відділу УККА та Фундації геноциду 1933-1932 років в Україні.

Президенти вищезгаданих установ Павло Бандрівський та Микола Міщенко на перших сходинах представили плян загальногромадських заходів із вшанування трагічних роковин. Представники усіх організацій української громади міста стали активними учасниками комітету, який очолив Нестор Попович. Ініціятиву комітету з проведення міжнародної наукової конференції та виставки плякатів взяли на себе Марта Фаріон, голова Фундації Києво-Могилянської академії, та Віра Еліяшевська, голова міст-побратимів Чикаґо-Київ.

Місцем проведення виставки та конференції було вибрано Міжнародний центр ім. Сервантеса. Це авторитетний міжнародний інститут, який своїми програмами та активністю на американській землі повністю завдячує Еспанії.

У відкритті виставки та у конференції взяли участь провідні політичні, громадські та релігійні діячі, науковці. Серед них – д-р Володимир Чумаченко з Ілинойського університету, д-р Любомир Луцюк з Королівської військової академії Канади, доповідач з Англії Найджел Колі – небіж відомого британського кореспондента Ґарета Джонса, д-р Віталій Чернецький з університету Маямі штату Огайо, Архиєпископ Української Православної Церкви Київського патріярхату Олександер Биковець.

Відомий американський продюсер, актор та режисер Бобі Лі та продюсер і директор студії „Томків Ентертейнмент“ Марта Томків представили проєкт фільму „Голодомор: український геноцид 1932-1933 років.” Зворушливим був виступ Б. Лі, який перейнявся долею України, працюючи над повнометражною документальною кінострічкою, мета якої – інформувати широку публіку в цілому світі про страшні події 75-літньої давности.

„Восени цього року ми покажемо фільм в столиці України,” – повідомила М. Томків – українка, народжена в Дітройті.

Учні старших кляс шкіл українознавства подовгу зупинялися перед плякатами, виготовленими при сприянні кредитівки „Самопоміч” у Чикаґо за проєктом фонду „Україна-3000”, який очолює дружина Президента України Катерина Ющенко. Виконуючий обов’язки Генерального консула України у Чикаґо Кирило Калита прочитав звернення з нагоди цих подій від Посла України в США Олега Шамшура.

„Головною причиною Голодомору була цілеспрямована злочинна політика більшовицького керівництва“, – наголосила у своєму слові під час відкриття Марія Климчак, редактор радіопрограми „Українська хвиля”.

Конференції передувала щоденна праця Фундації геноциду 1932-1933 років в Україні, члени якої проводять відкриті лекції в студентських та учнівських авдиторіях. Як результат, комісія Сенату штату Ілиной, за активної підтримки губернатора Рода Благоєвича, сенаторів Жаклін Колінс та Айри Сілверстейна, представників Сенату Джона Фрічі та Пола Фроглич доповнила програми вивчення курсу світової історії в середніх школах штату Ілиной теми геноциду 1932-1933 років в Україні.

Усім вищезгаданим політикам, як також Іванні Ґорчинській, М. Міщенкові, д-рові Миронові Куропасеві, Н. Колі вручено грамоти признання та нагороди з нагоди відзначення 75-их роковин Голодомору. Американському професорові Джеймсові Мейсові (1952-2004), дослідникові Голодомору в Україні, відзначення присвоєно посмертно.

У тому, що усі доповіді зроблять вагомий внесок у наукову розробку проблем Голодомору 1932-1933 років, переконаний д-р В. Чумаченко. Він підкреслив високий академічний рівень конференції. У виставковій залі були представлені архівні документи, оригінали американських часописів 1930-их років із статтями та фотографіями про голод в Україні, надані Українським національним музеєм.

У радіопрограмах „Українська хвиля” та „Незалежне радіо” напередодні виставки-конференції було проведено інтерв’ю з професорами В. Чумаченком та Л. Луцюком. Архиєпископ О. Биковець, режисер Б. Лі та В. Луців були гостями Американського громадського радіо. Чотиригодинний етер пробудив американського слухача до роздумів. Українська телепрограма „Узір” підготувала об’ємний матеріял, який ввійде до відеоархіву громадського життя діяспори. Ця тема є домінуючою у радіопрограмі „Українська вечірня трибуна“, яку веде Наталя Ярова. Священики усіх українських церков повідомляли мирян про конференцію.

Головними спонзорами цих заходів стали Українська американська федеральна кредитівка „Самопоміч” та Фундація „Спадщина” при Першому Федеральному банку „Певність”. Це вже друга вагома подія після прийняття „Незгасимої свічки“, яку провів комітет спільно з громадою у рамках відзначень 75-ліття найбільшої трагедії XX ст.

Марія Климчак

Виконуючий обов’язки Генерального консула України у Чикаґо Кирило Калита (зліва) вручає грамоту подяки Найджелеві Колі – небожеві відомого британського кореспондента Ґарета Джонса.

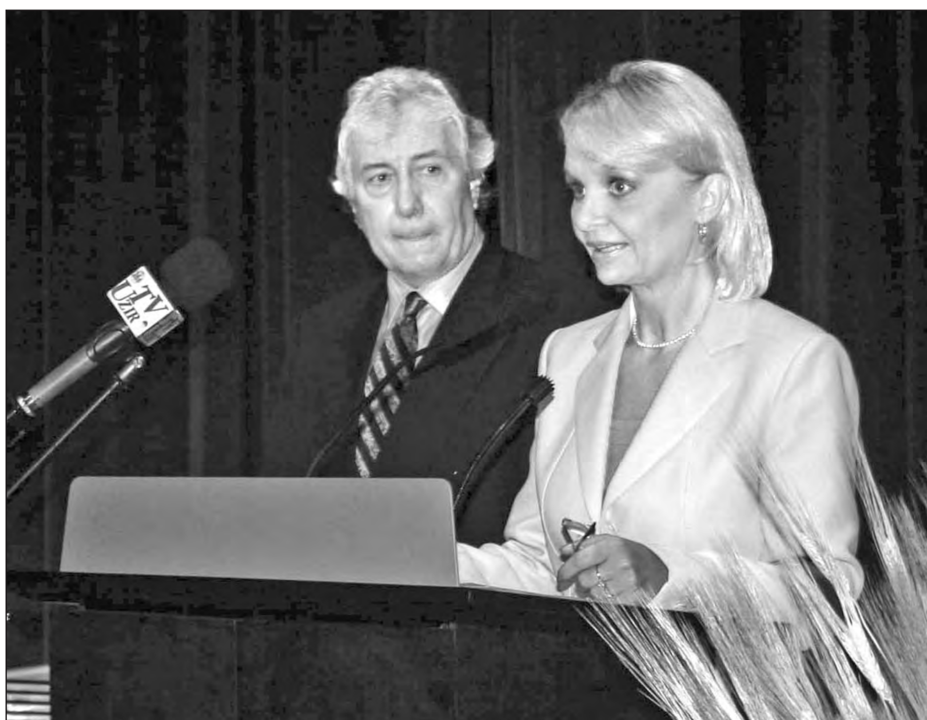

Вітання від губернатора штату Рода Благоєвича оголосила Ева Ширацька. Біля неї – Нестор Попович.

Учасники конференції (зліва): д-р Володимир Чумаченко з Ілинойського університету, Найджел Колі – небіж відомого британського кореспондента Ґарета Джонса, Архиєпископ Української Православної Церкви Київського патріярхату Олександер Биковець, д-р Віталій Чернецький з університету Маямі штату Огайо, д-р Любомир Луцюк з Королівської військової академії Канади.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Конференція Шкільної ради УККА

Володимир Кривоніс

ЕЛЕНВІЛ, Ню-Йорк. – На оселі Спілки Української Молоді 5-7 вересня відбулась Всеукраїнська вчительська конференція Шкільної ради Українського Конґресового Комітету Америки. У ній взяли участь понад 60 вчителів і директорів українських шкіл.

Відкриваючи конференцію, голова Шкільної ради д-р Євген Федоренко підкреслив, що в США діє 35 українських шкіл. В них працюють понад 300 досвідчених вчителів-професіоналів, переважна більшість яких працювала в школах України. Сьогодні в українських школах навчається понад 2,000 учнів. Через українські школи пройшли десятки тисяч дітей, 7,000 отримали дипломи, які визнають в багатьох університетах і коледжах США.

Конференції вчителів, педагогічні семінари діють постійно протягом багатьох років. На них учасники можуть поділитись своїми думками, обмінятись досвідом роботи.

В своєму виступі д-р Юрій Гаєцький рекомендував ввести в навчальні пляни вивчення важливих тем – „Голодомор 1932-1933 років в Україні" та „1020-ліття хрещення України-Руси". Слід пояснювати учням причини Голодомору і його наслідки. Вивчаючи історію прийняття християнства в Україні, слід наголошувати, що понад тисячу років Україна була великою християнською державою, з нею прагнули підтримувати політичні, економічні та культурні зв'язки держави світу. Вивчаючи історію України, необхідно викривати погляди російських політиків та науковців, які твердять про спільну колиску трьох народів. Прийняття християнства – це історія України, Москви в той час ще не існувало. Вони ніяк не могли приймати християнство, бо їх просто не було.

Цікавим був виступ Ярослава Березовського „Прищеплення основних вартостей учням у школі". Він підкреслив, що вчителі лише

(Закінчення на стор. 11)

Учасники Всеукраїнської вчительської конференції Шкільної ради Українського Конґресового Комітету Америки.

В НТШ-А розпочався новий академічний рік

Зліва: Василь Махно, Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко, Дарія Дика, Валерій Кучинський, Орест Попович.

НЮ-ЙОРК. – 6 вересня в будинку Наукового товариства ім. Шевченка (НТШ-А) з доповіддю „Зовнішня політика України" виступив Посол Валерій Кучинський, який протягом 2000-2006 років був Постійним представником України при ООН, а нині читає лекції у Колюмбійському університеті як запрошений професор.

„Доповіддю В. Кучинського розпочався черговий академічний рік, – зазначив у вступному слові голова НТШ-А д-р Орест Попович. – Ми прагнемо урізноманітнювати тематику обговорень. Саме тому вже кілька років поспіль, поряд з дослідниками з історико-філологічного та політологічного циклу знань, запрошуємо до участи доповідачів з мистецтвознавства, зокрема музики та живопису, як також фізики, астрономії, медицини тощо. Відновлюємо жанр доповіді-концерту, аби залучати на наші зібрання публіку з ширшим колом зацікавлень. Перші сходини на початку кожного осіннього семестру ми традиційно присвячуємо поточним подіям в Україні та навколо України".

Ведучий програми Василь Махно розповів присутнім про головні віхи багаторічної дипломатичної праці Посла В. Кучинського.

Сама доповідь зосереджувалася на історії виникнення та становлення української дипломатичної служби, колишніх і сьогоднішніх проблем та здобутків зовнішньополітичного відомства України.

Доповідач нагадав, що в грудні 2007 року у Києві відзначали 90-ту річницю виникнення дипломатії Незалежної України, коли голова Генерального секретаріяту Української Народної Республіки Володимир Винниченко та Генеральний секретар з міжнаціональних справ Олександер Шульгин підписали законопроєкт про створення Генерального секретаріяту міжнародних справ в уряді УНР.

Потім сталася тривала перерва, аж поки в Києві, у лютому 1944 року, не був створений Комісаріят з зовнішніх зв'язків УРСР на чолі з відомим драматургом Олександром Корнійчуком. Таким чином Україна стала повноправним членом ООН, хоча й не мала власної зовнішньої політики. Проте українські представники постійно брали участь не тільки в щорічних сесіях Генеральної Асамблеї ООН, але й у праці профільних комітетів ООН, як і багатьох інших її міжнародних підрозділів.

Україна кілька разів обиралася непостійним членом Ради Безпеки ООН, і, хоч не самостійно, але виступала з багатьма важливими політичними ініціятивами. Важливим є те, що інституції ООН були чи не єдиним впливовим каналом, через який Україна ставала відомою світовому політичному співтовариству.

„Уже сам факт тривалого членства в ООН, наявність власного Міністерства закордонних спра та вихідної бази для зростання професійно вишколеного дипломатичного корпусу значною мірою полегшило й прискорило міжнародне визнання України після проголошення незалежности в 1991 році", – підкреслив В. Кучинський. Були укладені базові політичні договори з сусідніми країнами, зокрема з Росією та Румунією, здійснено міжнародно-правове оформлення державного кордону України, підписано угоду про партнерство і співробітництво з Европейським союзом (ЕС) та Хартію про особливе партнерство з НАТО, багато інших важливих міжнародних документів.

Перелік досягнень, як також і нереалізованих можливостей вийшов би дуже довгий, проте найважливіший, як наголосив доповідач, є той факт, що в усіх своїх діях від 1991 року українська дипломатія працювала на підставі національних інтересів держави.

Далі В. Кучинський докладніше зупинився на діяльності української делеґації в ООН під час Помаранчевої революції 2004 року, зокрема розповів про його регулярні контакти в той час з Генеральним секретарем ООН Кофі Ананом.

К. Анан на церемонію інавґурації Президента Віктора Ющенка відрядив до Києва в 2004 році свого спеціяльного представника Данила Тюрка, який нині є Президентом Республіки Словенія. І це було беспрецедентно високою оцінкою перемоги демократії в Україні.

В. Кучинський нагадав про те, що завдяки активній діяльності дипломатичних представників України у 2003 році, вперше в історії, Генеральна асамблея ООН схвалила як офіційний документ Спільну заяву, присвячену 70-ій річниці Голодомору 1932-1933 років в Україні. У документі Голодомор було визнано трагедією, спричиненою діями сталінського тоталітарного режиму, засуджено політику, яка призвела до масового Голодомору. „США, Ізраїль, Росія, ще 60 країн-членів ООН підтримали цю заяву, а проти не виступила жодна країна", – наголосив доповідач.

В. Кучинський також зупинився на проблематиці членства України в НАТО, зокрема на результатах останньої візити до Києва віцепрезидента США Ричарда Чейні.

Далі доповідач пояснив причини роздратування Москви щодо можливого приєднання до евроатлантичних структур колишніх республік СРСР, які Кремль уперто продовжує вважати зоною свого впливу.

Доповідач дав свою оцінку подій грузинсько-російського збройного конфлікту. Спираючись на свій нафтогазовий комплекс, Росія намагається невтралізувати Европу, розділити ЕС і НАТО. І покищо це їй вдається. Все це, на думку Кремля, має повернути до російської сфери впливу і Україну.

Серед сьогоднішніх пріоритетних завдань української зовнішньої політики доповідач назвав підготування нової посиленої угоди між Україною та ЕС, в тексті якої Україна прагне закріпити чітку перспективу свого членства в цій організації, продовження терміну дії „великого" договору про дружбу і співробітництво з Росією, початок переговорів про виведення із Севастополя Чорноморської фльоти Росії, розмежування акваторії Озівського та Чорного морів, зокрема в районі Керченської протоки, створення прозорої системи міжнародних комерційних стосунків у сфері постачання природного газу.

На закінчення В. Кучинський торкнувся розвитку двостороннього співробітництва між Україною та її стратегічним партнером – США і висловив думку, що взаємини між двома країнами не зазнають принципових змін з огляду на зміни, які невдовзі відбудуться в американській адміністрації. В. Кучинський відповів на численні запитання присутніх.

Сергій Панько

Конференція...

(Закінчення зі стор. 10)

вчать дітей в школі, а й виховують їх. Необхідно постійно інформувати учнів про важливі політичні події, навчати їх критично осмислювати інформацію. Вивчаючи історію України, відзначати високий рівень її науки і культури, вказувати, що українці створили Московську Церкву, науку, навчальні заклади, школи.

Вчителька Галина Пляка звернула увагу на розвиток української мови в минулому та її сучасний стан. Незважаючи на прийняття закону про мову та Конституцію України, які стверджують, що державною мовою є українська мова, не створені умови для нормального розвитку державної мови. Доповідачка звернула увагу на великий вплив русифікації.

Програмам з української мови присвятила свій виступ Ніна Сікора.

Микола Дупляк продовжив тему про становище української мови в Україні, зупинився на засміченні мови, яке утвердилось в Україні в зв'язку з особливостями її історії. Він підкреслив, що сьогодні в Україні українська мова перебуває у важкому стані, і закликав захищати чистоту української мови.

Після перерви учасники конференції продовжили роботу в секціях. Вчителі старших кляс обговорювали проблеми вивчення української мови, літератури, історії, географії та культури. В іншій секції вчителі обговорювали методику викладання читання та писання в молодших клясах. Увечорі учасники конференції переглянули серію фільмів „Невідома Україна".

Наступного дня відбулось засідання адміністративно-організаційної секції. Про необхідність вдосконалення правильників та усунення суперечностей в них поінформував Олександер Лужницький. Про використання комп'ютерів в навчальному процесі розповів Володимир Боднар. На необхідності тісної взаємодії школи з батьками наголосив Володимир Кривоніс. Можливості одержання кредитів за навчання в українській школі пояснила Ольга Костів. Вона підкреслила, що необхідно мати перелік всіх університетів та коледжів, які дають ці кредити.

Роман Дубенко відмітив, що конференція мала важливе значення. Учасники прослухали доповіді з різних проблем, взяли участь в дискусіях, ознайомились з формами і методами роботи вчителів, їхнім досвідом роботи.

Третя міжнародна конференція з досліджень української діяспори

Учасники Третьої міжнародної конференції „Українська діяспора: проблеми дослідження".
Фото: Катерина Талашук

ОСТРОГ, Рівненська обл. – 9-10 вересня у Національному університеті „Острозька академія" відбулася Третя міжнародна конференція „Українська діяспора: проблеми дослідження", з участю інтелектуальної еліти України, представників української діяспори та студентів університету.

Серед гостей були науковці з Національної Академії Наук України, Національного університету ім. Тараса Шевченка, Одеського національного університету ім. Іллі Мечникова, Українського інституту національної пам'яті.

Конференція, присвячена проблемам дослідження української діяспори, відбулася в Острозькій академії не випадково, адже тут з 2002 року діє Інститут дослідження української діяспори. Його метою є вивчення життя, діяльности, творчого й наукового доробку українців, які проживають за межами рідного краю, а також розширення й поглиблення наукових та культурних зв'язків із українською громадськістю за межами України. У жовтні 2006 року при університеті було відкрито катедру історії української діяспори. За словами Алли Атаманенко, директора Інституту дослідження української діяспори, за два роки її діяльности викладачі катедри захистили дві кандидатські дисертації, було видано вісім книг, налагоджена робота інформаційного бюро журналу „Український історик".

Програма конференції передбачала проведення пленарного та секційних засідань, а також круглого столу „Актуальні питання наукового дослідження діяспори та викладання курсів з діяспоріяни в університетах України".

Пленарне засідання відкрив співголова організаційного комітету конференції ректор Острозької академії Ігор Пасічник. А. Атаманенко зачитала привітання, які надійшли від Українського історичного товариства (УІТ), Світової наукової ради при Світовому Конґресі Українців, Української американської асоціяції університетських професорів, Історичної секції Української Вільної Академії Наук у США та інших наукових інституцій і провідних українських вчених.

Ректора Острозької академії проф. І. Пасічника під оплески присутніх за значний внесок у виховання національної інтелектуальної еліти було нагороджено Почесною грамотою Світової наукової ради при СКУ. Дипломи з подякою за підтримку розвитку Інституту дослідження української діяспори було вручено Наталії Даниленко, Галині Миронюк, Володимирові Пилишенкові.

Пленарне засідання було відкрите доповіддю президента УІТ, професора Кентського університету Любомира Винара, присвяченою ролі УІТ та журналу „Український історик" в українській історіографії.

У ході пленарного засідання виступили д-р Віталій Онищук – завідувач катедри соціології Одеського національного університету ім. І. Мечникова, член Світової федерації українських жіночих організацій Н. Даниленко, голова Асоціяції україністів Словаччини та Наукового Товариства ім. Шевченка в Словаччині Микола Мушинка, проректор Острозької академії Петро Кралюк, А. Атаманенко.

Під час роботи секційних засідань було обговорено важливі питання вивчення діяспори як історичного, соціяльного та демографічного явища й перспективи співпраці між діяспорою та Україною. Виступили Юрій та Віталій Макари (Чернівці), Валентина Піскун, Ірина Тюрменко (Київ), Надія Темірова (Донецьк), Г. Миронюк (Мінеаполіс) та багато інших. Були з увагою вислухані доповіді В. Пилишенка (Рочестер), Мотрі Мілянич (Ню-Йорк), Надії Заворотної (Торонто), Євгена Савенка (Нижнєкамськ, Татарстан), Омеляна Вішки та Збігнєва Карпуся (Торунь, Польща) та інших. Свої міркування змогли висловити й молоді дослідники – аспіранти провідних українських університетів.

Другий день конференції почався з презентації видань Інституту дослідження української діяспори та наукових установ, які з ним співпрацюють, видані за час, що минув від попередньої конференції. Під час круглого столу щодо проблем дослідження діяспори на викладання діяспоріяни в українських університетах своїми роздумами поділилися А. Атаманенко, В. Піскун, рина Ключковська, М. Мушинка, В. Пилишенко та ін. В процесі обговорення було висловлено низку цікавих пропозицій, включених до резолюцій конференції, текст яких буде надіслано до Міністерства освіти та науки України. За результатами конференції буде опубліковано науковий збірник.

Ольга Гулько,
Олена Момоток

Про конференцію в Острозькій академії написали до „Свободи" також Микола Мушинка з Пряшева, Словаччина, і Олексій Костюченко з Острога.

Директор Інституту дослідження української діяспори Алла Атаманенко вручає грамоту подяки Дійсному членові Української академії наук у США професорові Володимирові Пилишенкові із Рочестеру за матеріяльну допомогу Інститутові.
Фото: Магда Мушинка

Молодий лікар – Роксана Горчаківська

Д-р Роксана Горчаківська

ДЕНВЕР, Колорадо. – Роксана Горчаківська – дочка Марії і Володимира Горчаківських, чотири роки навчалася в університеті в Болдері, Колорадо.

Після навчання поїхала студіювати медицину до Реґенсбурґу, Німеччина.

Минули шість років навчання, і вона після успішного кінцевого іспиту отримала ступінь доктора медицини.

Повернувшись до Америки, працює лікарем в Нюйоркському шпиталі, у відділі анестезії. Р. Горчаківська виявила свою сильну волю, завзятість і наполегливість, і це їй дозволило досягнути визначеної мети.

Нелегко було молодій людині жити шість років в чужій країні, далеко від своїх, але дівчина виявила силу духу, витримала усі труднощі в критичних хвилинах життя. Вона, загартована минулим досвідом, будує своє краще майбутнє.

Р. Горчаківська також активна в церковному і Пластовому житті.

Володимир Горчаківський

УКРАЇНА І СВІТ

Лекція Патріярха УГКЦ Любомира Гузара

КИЇВ. – 2 вересня Любомир Гузар – предстоятель Української Греко-Католицької Церкви, Верховний Архиєпископ Києво-Галицький прочитав в Національному університеті „Києво-Могилянська академія" лекцію-проповідь „Роля закону у житті" в рамках циклу лекцій „Духовні цінності людини". На лекції були присутні близько 800 студентів.

Патріярх Л. Гузар говорив про моральні засади в суспільному, родинному та економіко-політичному житті, які стосуються кожної людини, про етику провідників держави, про те, наскільки дотримування закону Божого і закону державного є важливим для стабільности як людських взаємин, так і державних.

Цикл лекцій „Духовні цінності людини" був започаткований в академії у 2004 році.

В минулому з лекціями виступили Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет (2004 рік), ректор Українського Католицького університету о. д-р Борис Ґудзяк (2005 рік), Архиєпископ Харківський і Полтавський Української Афтокефальної Православної Церкви Ігор Ісіченко (2006 рік), викладач Київської Православної богословської академії Української Православної Церкви Київського патріярхату о. Євстратій (2007 рік).

Прес-центр
Києво-Могилянської фундації

Патріярх Української Греко-Католицької церкви Любомир Гузар в Києво-Могилянській академії.

Міжнародний конґрес „Українська діяспора в світі і німецька діяспора в Україні"

МЮНХЕН. – Наукове німецько-українське об'єднання ім. академіка Юрія Бойка-Блохина в Німеччині, створене наприкінці січня 2007 року на чолі з проф. Дариною Тетеріною-Блохиною, провело 13-14 квітня міжнародний конґрес „Українська діяспора в світі і німецька діяспора в Україні".

Товариство ставить за мету пошук спільних напрямків наукових інтересів та можливої співпраці науковців, створення та здійснення спільних науково-дослідних проєктів, видавання наукового часопису, ініціювання публікацій наукових праць, залучення до наукової праці українських студентів, котрі навчаються в університетах Німеччини.

На конґресі були присутні гості з Австралії, Америки, Німеччини, Польщі, Угорщини, України та Чехії. Вітання учасникам зібрання надійшли з державних установ і наукових закладів Австрії, України, Франції. У конґресі взяли участь керівники Консульства України у Мюнхені.

З доповідями виступили о. Володимир Вітович, Німеччина – „Історія Греко-Католицької Церкви в Мюнхені", Вікторія Курченко, США – „Українські архіви в США", Галина Миронова, Чеська Республіка –„Україністика в Чехії", Іво Популях, Німеччина – „Український культурний ренесанс 1945-1951 років", Данута Симонік, Польща – „Іван Франко в польській науковій літературі", Людмила Сірук, Польща – „Українська література в осмисленні Юзефа Лободовського", Фелікс Фіґурек, Австралія – „Українська Церква в Австралії".

Частина доповідей стосувалася ретроспективного осмислення важливих, в більшості своїй трагічних подій української історії. Зокрема досі малодослідженій проблемі Голодомору в Україні була присвячена доповідь Ганни Капустян „Мемуаристика української діяспори про Голодомор 1932-1933 років в Україні. Сповідь Дмитра Гойченка" (Кременчук, Україна), в якій авторка звернулась з закликом до закордонної громадськости визнати Голодомор 1932-1933 років в Україні геноцидом не тільки в українському вимірі, але і для всього світового цивілізаційного простору.

Своєрідним хронологічним продовженням трагічних сторінок української історії можна вважати доповідь Д. Тетериної-Блохиної „Українська діяспора в Німеччині й Австрії (1938-1950 роки)", в якій дослідниця зосередилася на насильній репатріяції радянських громадян після Другої світової війни.

Декілька доповідей являли собою ґрунтовну аналізу життя та діяльности української діяспори в окремих країнах і реґіонах, зокрема в Польщі та Словаччині (Віра Андрейко, Україна,).

Про німецьку діяспору в Україні вели мову Світлана Цех з Києва, Валентина Шемчук з Полтави. З доповідями виступили Любов Мудрак і Карл Вінтера з Німеччини.

В залі, де відбувалися засідання, були представлені виставки писанок, публікацій Д. Тетериної-Блохиної, вишиваних виробів, картин українки німецького походження Марти Обераух-Мельничук з Мюнхену, котра виступила перед присутніми з доповіддю „Українське мистецтво: мистецькі праці Тараса Шевченка".

На завершення відбувся концерт, в якому на сцені виступили німці українського походження, члени досить великого (за сучасної доби – 70 осіб) художнього колективу з Києва, котрих запросила Д. Тетеріна-Блохина. У перерві між засіданнями гостей частували українським борщем і варениками. Гості купували книги або вироби місцевих майстринь.

Галина Миронова

Поетична творчість наших читачів

Евген Крименко-Іванків

Борцеві за українську Україну

Світлій пам’яті Лева Боднара, заслуженого громадського діяча і українського патріота.

Здавалось, що він був одним із нас,
Людина буднів, праці й відпочинку
Посеред монотонних, сірих днів...
А в ньому дух борця горів, не гас!
Свого життя кожнісіньку хвилинку
Віддав він праці й боротьбі за цю єдину,
За справжню українську Україну.
З „Вечірньої Трибуни“ він громив*
Запроданців і брехунів, рабів німих,
Бо Батьківщину рідну боронив,
Для неї працював, для неї жив
І проганяв він темних духів злих.
Боровся не з мечем на полі бою,
Але зі словом правди на устах,
А в грудях – з Бога Правдою святою,
І в боротьбі оцей віддав своє життя –
Це славна смерть Героя і Борця.

*„Українська Вечірня Трибуна“ – це радіогодина Л. Боднара.

Віра, Надія, Любов

Змагатися, хоч сили вже охляли,
Летіти вгору, хоч немає крил,
Крізь суєту нести ще ідеали,
Плисти вперед останками вітрил...
Посеред зла і в серці лицеміра
Творити з Богом світ добра – це Віра.
У сірі дні вплітати мрії ясні
І велич обріїв рожево-золотих,
Вночі чекати ранку, що не згасне,
В пісках пустинь шукать оаз рясних...
На темряві доріг і в буревіях
Зі свічкою в руці йти – це Надія.
На рани гніву вилляти бальзам
І виполоти весь бур’ян ворожий,
Новий дороговказ народам і вікам
Зготовити: Людина – образ Божий...
Долину сліз у рай змінити знов,
Теплом огріти з неба – це Любов.

Елеонора Зима
(дівоче прізвище Синиця)

Пісня синички

Краю сонячний мій,
дай мені майбуття,
Я твоя щебетлива,
весела пташинка,
як волошка в житах –
землі й неба дитя,
Я маленька твоя Українка!
Я твоєї Весни –
лазореве маля,
Пташки синьої щастя –
миттєва грайлинка,
Як вода у струмочку,
що срібно співа:
„Я маленька твоя Українка!“
Я вінка різнобарвного
квітка одна,
Калинового серця твого
лиш краплинка.
Я сльоза твоя чиста,
усмішка твоя –
Я маленька твоя Українка!
Я веселки твоєї
тонкий промінець,
Оксамитів, світанків
роса-намистинка,
Я серпневого колосу
злато-дитя,
Я маленька твоя Українка!
Я гаївка твоя,
що і взимку дзвенить.
У сумний важкий день
я надії пір’їнка,
У затишнім гніздечку
яєчко святе –
Я маленька твоя Українка!
Я шовкове вітрильце
у морі небес,
Твого ясного прапору
нитка-іскринка,
Дух любови і миру,
що вільно воскрес –
Я маленька твоя Українка!
Краю зоряний мій,
моя пісня жива,
Я співаю,
бо я Українка!

21 січня 1999 року,
Київ

* * *

Асоціяціями сповнена душа
Просила небо милість ту послати,
Яка омила б світ з зірчаного ковша,
І відродила б знов цілющі аромати,
Що в лонах пуп’янків живих, барвистих слів
Почули люди і назвали Богом,
І ними ж захисту просили вже у Нього
Вал молитовний зводячи з тих див.
Поєднання вібрацій надсвітів
Здатне створити ті магічні голограми,
Які пульсують найясніші над усім,
На жаль, спотвореним облудними вустами...
О Боже, скільки зрадили ми слів,
Не розуміючи в своїх страждениих долях
Тої первинної енерґії чуттів,
Яка бринить в беззвучних родо-болях
О ті, хто марять світ лукавством перейти.
Смішні невігласи – є вічності закони:
Безсмертя – якість коливань душі
Лиш з світом резонанс долає надпростори
Духовність – то корона чистоти,
Псевдопророкам з нею тільки клопіт.
І знов у снах серце шукає ті світи,
Де на красу й порядність – вічний попит.

6 вересня 2001 року,
Київ

Роздуми літньої жінки під літнім дощем

Як швидко цвіт весни перекипає...
В кульбабки (жах) вже побіліла голова.
І літній дощ маленьку ягідку вмиває,
Де вчора квітка черешневая цвіла.
Бур’ян піднявся буйний і кремезний
(А хто хапає сонце і питво?).
Зело в пучках поганським диво-пензлем
Змалює свято, що в пращурів іще було.
Сорок дощів проллється, як годиться,
Коли на Трійцю дощ, прикмета є така,
Початок літа в парасольки обрядиться
І млосно паруватиме земля.
Міський асфальт зарайдужать калюжі,
Клаптями шовку вкриє край доріг
І пройду теж я літня (ні, не дуже),
Де радо бігало малою босоніж...
Як швидко цвіт життя перекипає
Цих втрат меланжем срібним голова.
І літній дощ моїх онуків звеселяє,
Де тільки вчора я іще цвіла.

5 червня 2007 року,
Київ

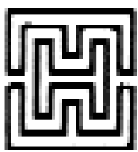

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує на презентацію

Антології української літератури

„In A Different Light/ В іншому світлі“

в англомовних перекладах
Вірляни Ткач та Ванди Фиппс та театральних
дійствах мистецької групи „Яра“.
Срібне Слово, Львів, 2007.

У презентації візьмуть участь:

Вірляна Ткач та мистецька група „Яра“.

НТШ-А призначило видавничий ґрант
на це видання з Фонду ім. Олени Джуль

в суботу, 4 жовтня 2008 р.
о 5-ій год. по пол.
в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003.

Передплачуйте і читайте „Свободу“ – тижневик УНСоюзу!

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 8)

активности канадських секретарів відділів, а також канадських членів Головного уряду УНСоюзу.

Наступним був звіт Комісії братської і організаційної діяльности, підготовлений Х. Козак як головою і членами М. Козюпою, Є. Осціславським, Л. Срілецькою, М. Лев, Ґ. Горбатою і О. Тритяк як секретарем комісії. Серед їхніх пропозицій було створити запитник, який слід роздати новим членам, щоб отримати інформації для кращого розуміння стану УНСоюзу, виробляючи стратегію продажей; додати інформацію про те, як контактувати з секретарями відділів на веб-сайті УНСоюзу; співпрацювати з іншими українськими організаціями для розбудови УНС; і запевнити, що кожна Округа УНСоюзу має голову.

Також комісія запропонувала курс української культури для студентів середньої школи, який був би проведений влітку на Союзівці. Ґ. Горбатій доручено написати пропозиції для такого курсу і подати керівникові Союзівки.

Комісія видань включала д-ра З. Голубця (голова), О. Черкас (заступник голови), М. Козюпу, С. Тисяк, Є. Щербу, Ґ. Горбату, д-ра М. Куропася і Р. Гадзевич як секретаря. Члени Комісії передусім висловили подяку Кредитовій спілці „Самопоміч“ в Ню-Йорку і Науковому Товариству ім. Шевченка за їхні щедрі пожертви на проєкт виготовлення цифрових архівів „Свободи“ і „Українського Тижневика“ та за допомогу у виконанні резолюції Головного уряду 2007 року щодо виходу видань УНСоюзу на комп’ютерну мережу.

Комісія видань також: запропонувала, щоб Екзекутива найняла відповідного спеціяліста для оголошень у виданнях УНСоюзу в обидвох можливих варіянтах, друком і на мережі, як також для збільшення передплатників, зголилася писати листи до керівників американської поштової служби та інших офіційних чинників з тим, щоб зробити поштову доставу газет ефективнішою, проаналізувавши опитник щодо теперішньої поштової достави „Свободи“ і „Українського Тижневика“; і порекомендувала, щоб УНСоюз надав кредити своїм виданням за оголошення УНСоюзу і Союзівки, як і за окремі сторінки публікацій УНСоюзу, оскільки дотепер вони вміщувалися безкоштовно.

За Комісію Союзівки звітувала М. Лев (члени: О. Черкас, Ґ. Горбата, Р. Лісович і Л. Стрілецька та Є. Щерба), рекомендуючи, щоб УНСоюз і його Українська Національна Фундація продовжували підтримувати Центр української спадщини на Союзівці в усіх можливих способах – як фінансово, так і на підставі доброчинности. Комісія також пропонувала, щоб Українська Національна Фундація опублікувала список пожертв, отриманих досі для Союзівки, і вміщувала такий звіт річно або піврічно у „Свободі“ і „Українському Тижневикові“.

Комісія Союзівки похвалила керівництво Союзівки за їхній дуже успішний другий український фестиваль, як і за енерґійні екологічні ініціятиви, також заохотила Фундацію української спадщини на Союзівці продовжувати культурні програми і рекомендувала далі підтримувати позитивні можливості для гостей оселі.

Члени Комісії Союзівки (зліва): Мая Лев, Ґльорія Горбата, Оля Черкас і Любов Стрілецька.

Фінансова комісія, яка складалася з Р. Лісович, З. Голубця, Є. Щерби, М. Козюпи, В. Шеремети і С. Тисяка, зустрілася, щоб обговорити фінансові потреби організації для наступного року і створити бюджет. У першій половині 2008 року УНСоюз мав невеликий зиск з життєвих забезпечень. Запляновано невеликий прихід в наступному році з продажу забезпеченевих поліс, що мало б бути поштовхом для дальшого поступу організації. Пенсійних грамот передбачено на 10 млн. дол. а ріст інвестиційного приходу – на 4 млн. дол.

Після звітів комісій і дискусій, Головний уряд їх прийняв. Повний текст усіх звітів буде опублікований як частина протоколу Річних нарад 2008 року в обидвох виданнях УНСоюзу.

На кінець Головний уряд проголосував, щоб провести наступні річні наради від 13 до 15 листопада 2009 року, та призначив наступну Конвенцію Українського Народного Союзу на 20-23 травня 2010 року.

Переклад:
Христина Ференцевич,
Петро Часто

У Державному департаменті США відкрито виставку про Голодомор

ВАШІНҐТОН. — Голодомор 1932-1933 років досі залишається білою плямою в історії України. Про цю трагічну сторінку за українськими кордонами чули, але знають мало.

Тому Посольство України у США в співпраці з бібліотекою Державного департаменту США відкрило виставку, яка дасть можливість відвідувачам краще зрозуміти, як радянський режим створив штучний голод в Україні.

Виставка є частиною кампанії, яку проводить Україна, аби Голодомор було визнано геноцидом проти українського народу. До кінця цього року у Вашінґтоні остаточно мають визначити місце для будівництва пам'ятника жертвам Голодомору.

Про це повідомив 16 вересня Посол України у США Олег Шамшур під час відкриття виставки у бібліотеці Державного департаменту США.

Бібліотекар Оксана Процик-Гресь допомогла в організації виставки. Вона довгі роки працювала над каталогуванням української літератури в Гарвардському університеті і надала для експозиції матеріяли з власної колекції: „Ми почали працю у 1980-их роках з нагоди 50-річчя Голодомору, тому що в радянській Україні це було заборонено і ніхто тоді про Голодомор не говорив".

Вона каже, що саме діяльність української громади поза межами України допомогла зберегти і поширити інформацію про цю трагедію. „Діяльність українців в еміґрації допомогла поширити інформацію про цю трагедію. Тепер, на 75-ліття Голодомору, ми тут, у Державному департаменті, приготували виставку. І це дуже важливо – поінформувати американських дипломатів, щоб вони знали про цю трагедію".

Директор бібліотеки Елейн Клайн каже, що працівники бібліотеки з задоволенням організували виставку, оскільки вважають, що дипломатам, державним діячам та іншим службовцям Державного департаменту буде корисно дізнатись про донедавна закриту сторінку історії України: „Це дуже важливо для американських дипломатів, які працюють над розв'язанням різних проблем у світі, – мати доступ до подібної інформації, до тієї частини історії, про яку вони мало знають".

Наголошуючи на важливості таких виставок, О. Процик-Гресь каже, що сьогодні дуже багато залежить від науковців та істориків як в Україні, так і за її межами, щоб глибоко дослідити трагедію на базі тих документів, які ще досі залишаються непрочитаними в архівах України та Росії.

Виставка триватиме від 16 вересня до 31 жовтня. *(„Голос Америки")*

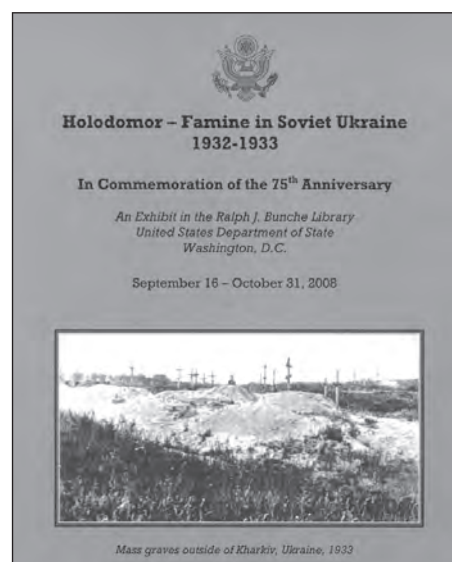

Обкладинка програмки виставки у Вашінґтоні.

Виставка в Чикаґо

ЧИКАҐО. – В Українському національному музеї 24 жовтня-30 листопада відбудеться виставка, присвячена 75-річчю Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні. На виставці відвідувачі зможуть ознайомитися з художніми творами, що присвячені одній з найжахливіших сторінок історії українського народу.

Мовою мистецтва промовляють до нас автори плякатів та картин, зібраних американцем Морґаном Віліямсом. Створені в різних техніках, різними авторами, вони стануть запорукою того, що в генетичній пам'яті українців назавжди закарбується трагедія мільйонів. Виставка „Хліб наш насущний" носить художньо-документальний характер.

М. Віліямс народився в Кензасі, США. Упродовж 25 років він займається розвитком міжнародної продовольчої програми. Вперше приїхав до України у 1992 році, а вже з 1995 року вся його професійна діяльність пов'язана саме з цією державою. Підприємець почав збирати колекцію з 1998 року і тільки за останні вісім років поповнив її на 400 робіт, серед яких _ живопис, графічні твори, плякати, ліногравюри, народні картини, фотографії. Зараз це єдина колекція, присвячена Голодоморові 1932-1933 років в Україні.

Український національний музей вперше показує цю виставку у Чикаґо. М. Віліямс прибуде на відкриття як почесний гість і виступить зі словом. Відкриття виставки: в п'ятницю, 24 жовтня, о 6:30 год. вечора. У цей час на площі перед музеєм відбудеться громадське віче із запаленням свічок. „Україна пам'ятає, світ визнає!" – єднаймося навколо цього гасла!

Марія Климчак

ПЕРЕЖИТЕ І НЕ ЗАБУТЕ

Напередодні війни, у Львові...

Василь Наконечний
д-р технічних наук

На початку листопада 1939 року мене прийняли на перший рік студій у Львівському Політехнічному інституті, на спеціяльність: парові двигуни, й паросилові уладження, факультет енерґомашинобудівельний.

Я замешкав у гуртожитку – у Другому домі техніків при вул. Абрамовичів. Щоб якось давати собі раду, я працював на студентській кухні в гуртожитку Другого дому техніків і так заробляв на їжу. Крім того, я ходив деколи на головний залізничний двірець і працював вночі вантажником. На теоретичні виклади та ляборатoрні заняття, які відбувалися у приміщеннях Політехнічного інституту при вул. Льва Сапіги, ми ходили пішки.

Теоретичні виклади та відповідні заняття (ляборатoрні та графіка) на першому та другому році студій були польською, українською і російською мовами. Польською мовою були: вища математика, фізика, нарисна геометрія, теоретична механіка, опір матеріялів, теорія механізмів і машин. Українською: технологія металів, загальна хемія, основи марксизму-ленінізму. Російською: військовий вишкіл, фізкультура. Крім того, були, як предмети навчання, українська, російська й англійська мови.

Під час зимового та літнього семестрів 1939-1940 років я мав такі предмети, які включали теоретичні виклади й обов'язкові практичні вправи та проєкти з тих предметів, які треба було терміново виконувати: теоретичні курси (проф. Тугай); вища математика (проф. Ломницький); фізика (проф. Нікліборц); загальна хемія (проф. Ланґавер); нарисна геометрія (проф. Пляміцер); теоретична механіка (проф. Бужинський); технологія металів (проф. Е. Перхорович) і практичні заняття: українська мова (проф. Пачовська); російська мова (проф. Спіра); ляборатoрія з фізики (проф. Нікліборц); ляборатoрія з хемії (проф. Ланґавер); вправи з нарисної геометрії (проф. Пляміцер); графіка (проф. Косовський); англійська мова (проф. Наркевич).

Після успішно складених усіх теоретичних предметів та завершення ляборатoрних занять і графіки з першого і другого семестрів я перейшов на третій семестер 1940-1941 навчального року. З початком червня 1941 року я склав успішно всі іспити з теоретичних предметів та практичних занять третього й четвертого семестрів.

В часі шкільної науки студенти та професори були зобов'язані ходити на доклади, які давали представники нової більшовицької влади. В часі одного довшого викладу в авдиторії Політехнічного інституту, лектор, між іншим, сказав, що тепер СРСР є соціялістичною країною, яка за 50 років буде вже комуністичною. Після доповіді, в часі дискусії, я запитав, чи усі теперішні республіки перестануть тоді існувати. На те я дістав відповідь: „Товаришу, чи ви хочете піти туди, де холодно?". Від того часу я уже ніколи не брав участи в дискусіях.

Щодо побутових умов, то вони тоді були доволі важкі. Вже пізньою осінню 1939 року крамниці у Львові були випорожнені, було важко що-небудь купити. Щоб купити навіть один буханець хліба, треба було ставати часом у дуже довгу чергу на дворі та чекати годинами, щоб ввійти до крамниці. Другою ознакою більшовицької влади були арешти людей, яких вивозили до концентраційних таборів, на каторжні роботи в Сибіру. Такі арешти та вивезення мали гнітючий вплив на людей. Вони породжували почуття страху серед населення. Про ці речі не було ніяких згадок у пресі чи радіо.

В неділі ми, студенти, ходили на тиху Службу Божу о 12-ій год. у соборі св. Юра, де дуже цінні та глибокі проповіді виголошував о. д-р Гавриїл Костельник.

У неділю, 22 червня 1941 року, почалася війна між Німеччиною та СРСР. Раннім-ранком німецькі літаки збомбардували різні військові об'єкти на цілій лінії фронту. Були знищені в прифронтовій смузі совєтські літаки на летунських площах, залізничні станції, пости і т. п. На другий день я постановив податися в дорогу додому.

Ідучи пішки дорогами на південний схід, я дійшов до села Стрілиська Нові. На початку села була поліційна станиця. Коли я доходив до того місця, вийшов поліцай і звелів мені йти за ним до будинку. Відповідаючи на його запитання, я йому розповів про німецькі бомбардування і про те, що нам у Політехнічному інституті було сказано, що ми можемо повертати до своїх домів. Тому що залізничні дороги були пошкоджені, то я вибрався пішки. Після допитів поліцай залишив мене в кімнаті самого і по майже годині часу він повернув назад і запитав, звідки я родом, і сказав, що можу іти далі.

Коли я вийшов на дорогу, по якомусь часі я запримітив по другій стороні дороги дівчину, яка йшла в противному напрямі до мене. Коли я був в Рогатині в гімназії, я мешкав на Бабинцях у родини Бандинди. Та дівчина була із села Стратин і допомагала родині Бандинди.

В селі Стрілиська Нові я не міг тепер дістати місця на нічліг. Вже почало темніти, і при кінці села я повернув ще до одної хати. Жінка дала мені молока і хліба, а щодо нічлігу то сказала, що поряд є оборіг з сіном і я там можу переночувати і вранці встати та піти далі, не повертаючи до її хати.

Я пішов далі до села Чернева. В Черневі мешкала сестра мого тата Марія Яцента з родиною. Там я перебув три дні. В неділю я вирішив іти далі додому. Через містечко Букачівці я прийшов до порому на річці Дністер. Одначе, линвовий пором був нечинний. Тоді я пішов лівим берегом ріки до села Тенітники. Вже майже вечоріло. Я повернув до однієї хати, мені дали з'їсти вареників. Я попросив, щоб господар мене перевіз на другий бік ріки. Одначе, він мені сказав, щоб я їхав сам.

Я сів у човен і почав пливти на другий бік ріки. Коли я був у другій клясі народної школи, то в часі літа ми винайняли на пашу в Лужку для нашої худоби, де ми пасли наші корови та коня. Ріка Дністер в тому місці (під Тенітниками) є глибша коло берега Тенітник, потім ставала плиткіша. Коли я почав їхати човном, по якомусь часі з гори села Нового Мартинова почали світити рефлектори, і згодом почали падати кулі навколо мене. Я зіскочив з човна і подався пішки до берега. Перебув якийсь час у корчах, потім ідучи пішки полями прибув до нашої хати в селі Лука Войкилівська. Я постукав у вікно, і тато відчинив двері. Це було біля 12-ої години ночі. Я перебув три дні в хаті, не показуючись на двір. Після трьох днів появились перші стежі німецьких кіннотників з Баварії.

Після двох тижнів перебування вдома та праці щодо організації управи села, я подався пішки до міста Ходорова. Звідки я поїхав вантажним поїздом до Львова та замешкав у Другому домі техніків. Я відвідав дім „Просвіти" та дізнався про масові арешти й помордування тисяч українців у в'язницях Львова жорстоким НКВД перед приходом німецької армії до Львова.

У залі „Просвіти" 30 червня 1941 року було проголошення Української державности Ярославом Стецьком. Німецька влада поставилася неґативно до української державности, і через кілька днів ґестапо арештувало Я. Стецька, а з ним його політичного асистента Романа Ільницького, який був причетний до його уряду.

Я був посланий працювати та відбувати практику на механічному відділі в Головній пошті. У Другому домі техніків я завідував справками кухні й обідів для українських студентів, що перебували тоді у Львові. Бував я також на вечірніх доповідях, на яких порушували різні проблеми того часу. Доповідачами були Іван Климів-Легенда, Михайло Палідович-Карпатський, Василь Солонинка й інші.

У тому переходовому часі мені було доручено бути головою та представником Українського студентського Товариства Політехніки у Львові. Як представник цього Товариства, я брав участь у Всеукраїнському з'їзді студентів високих шкіл, що відбувся влітку 1941 року в приміщеннях Другого дому техніків при вул. Абрамовичів. У нарадах з'їзду брали участь доповідачі Клапчук, Ол. Шарко й інші. Головою створеного Союзу українців-студентів був Всеволод Лемеха із Станиславова.

Восени 1941 року були організовані виклади з різних ділянок у робітничому товаристві „Сила". Мені було доручено навчання німецької мови, яке я провадив до початку грудня 1941 року.

Головний будинок Львівського політехнічного інституту (ЛПІ) при вул. Льва Сапіги. ЛПІ був збудований у 1873-1877 роках в неоренесансовому стилі (проєкт Юліяна Захаревича).

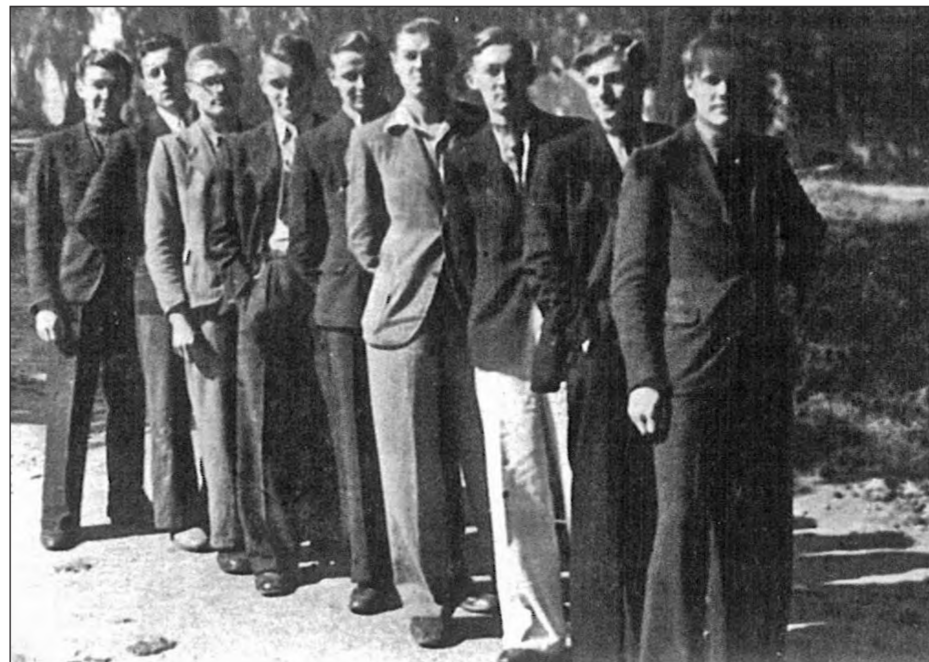

Студенти Львівського Політехнічного інституту після Служби Божої (12-тки) у Соборі св. Юра. У езуїтському городі, вересень 1940 року. Стоять, зліва: Зенон Янковський, Підвербецький, Василь Наконечний, Василь Захарків, Зенон Винницький, Богдан Яців, Роман Галібей, Петро Демедюк, Олександер Шикула.

СПОРТ

БОКС

Бої вересня

27 вересня в Гамбурзі Володимир Вірчіс зустрінеться з колишнім чемпіоном світу Гуаном Карлосом в поєдинку за визначення офіційного претендента на бій за звання чемпіона „WBC" з переможцем пари Віталій Кличко – Самюель Пітер. Колишній чемпіон Европи В. Вірчіс, який ще кілька років тому збирався завершувати кар'єру, має провести один з найважливіших своїх боїв.

Українець Андрій Котельник успішно провів свій перший захист чемпіонського титулу за версією „WBA" у напівсередній вазі (до 63.5 кг). У Львові 14 вересня А. Котельник у двобої за точками переміг японця Норіо Кімуру. Після закінчення 12 раундів усі судді віддали перемогу українцеві з рахунком 118-110 і двічі 119-109. Для України проведення такого бою стало історичною подією.

Уперше українець відстоював свій титул у поєдинку на батьківщині, і А. Котельник зробив усе для перемоги, хоча вона й вийшла не такою легкою.

Н. Кімура у своїх 36 поєдинках хоча й зазнав шести поразок, але остання з них припала на березень 2002 року. Н. Кімура всі попередні поєдинки провів в Токіо з співвітчизниками. *(„Чемпіон")*

ФУТБОЛ

Ліґа чемпіонів Европи: „Динамо" - „Арсенал" - 1:1

17 вересня до першої перемоги київській команді „Динамо" в груповому турнірі Ліґи чемпіонів за останні чотири роки не вистачило лічених хвилин. Забивши м'яч у середині другої половини гри, кияни всіма силами намагалися зберегти перевагу. Не вистачило зовсім трохи. В результаті – бойова нічия 1:1. Поєдинок із свідомо визначеним у фаворити „Арсеналом" продемонстрував, що жодної точки в Лізі чемпіонів „Динамо" суперникові без бою не віддасть.

30 вересня кияни зіграють з „Фенербахче", який невдало стартував в групі. Цей поєдинок багато в чому визначить перспективи команди „Динамо" в груповому турнірі. Щоб виходити до плей-офф, динамівцям на берегах Босфору необхідна тільки перемога. *(„Чемпіон")*

В Австралії – з Смолоскипом миру

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська обл. – Бережанські спортсмени-легкоатлети Наталія й Дмитро Легонькови – одні з найактивніших прихильників та учасників естафети „Всесвітній біг заради гармонії". Цього року вони представляли Україну в австралійській „гілці" естафети.

Вони бігли в команді світових маратонців з палаючим Смолоскипом миру мальовничими австралійськими містами й селами. Естафета тривала 111 днів, за які вони пробігли 15 тис. км. Стартували 27 квітня в Брізбені, а фінішували там же 15 серпня. Кожного дня бігуни долали понад 100 км.

Разом з 18 спортсменами з 16 країн світу щодня бігли численні австралійці – різного віку й різних професій. Особливо цікаво було дітям тримати палаючий смолоскип.

Наталія й Дмитро Легонькови в Австралії.

Учасників естафети приймали в школах, різних організаціях.

Скрізь майорів український синьо-жовтий прапор, який почергово тримали бережанські спортсмени.

До того ж, Н. Легонькова під час зустрічей виконувала українські пісні, серед яких австралійцям найбільше подобалась „Ти ж мене підманула", представляли страви з української кухні, які готували на вогні в казанах. Варили борщ і картоплю.

У рамках естафети відбулись змагання. У півмаратоні, що проходив у Мельбурні, Н. Легонькова виборола перше місце, у змаганнях з бігу на 4 км переміг Д. Легоньков. За перші місця вони нагороджені чашами.

Смолоскип миру і дружби учасники маратонської команди проносять країнами світу уже понад 20 років, в Україні – 15 років.

Тетяна Будар

Українці ...

(Закінчення зі стор. 5)

В Московській області греко-католиками, заробітчанами, опікується о. Олександер Сімченко, на якого за останні роки було зроблено п'ять нападів. Основу прихожан греко-католицьких церков складають колишні галичани і їхні нащадки з числа вивезених у Сибір в 1939-1959 роках.

Федеральний закон Росії про свободу совісти і релігійні об'єднання від 26 вересня 1997 року, який визначив пріоритетною „особливу ролю православ'я в Росії", ускладнив реєстрацію релігійних громад. То ж чи можуть нормально працювати церкви в РФ, якщо сама українська державність розглядається тут як „український сепаратизм" чи „українська хвороба російської нації"?

Ситуація з українськими школами в РФ ще гірша, ніж з церквою. Окремі гуртки подавалися як школи. Подібне діється і з пресовими виданнями: разовим інформаційним листкам малого формату надавався статус українських газет. В результаті у російських шовіністичних виданнях появилася інформація про десятки українських шкіл і газет. Пізніше цю інформацію використовувала російська влада в дискусіях з представниками України.

А що ж є насправді? Успіхи в українському шкільництві має В. Бабенко в Башкортостані, є спроби створення українських кляс у Москві, де проживають сотні тисяч етнічних українців. В ноги треба вклонитися ентузіястам, які за власні кошти випускали газети, організовували шкільні гуртки тощо.

Але не треба фантазій. У сьогоднішній атмосфері РФ знайти леґальних спонзорів для підтримання українських товариств майже неможливо. А з недавніх часів ми мусимо реґулярно писати у контролюючі органи чи не отримували, випадково, грошей з-за кордону. Так що я, наприклад, боюся отримати фінансову підтримку з України.

Щодо проблеми українського інформаційного простору в Росії, Україні треба брати приклад з Росії. В Україні помітно посилився російський інформаційний тиск, особливо в західніх областях. Тут появилося багато нових російських радіо- і телеканалів, про які я не чув навіть в Росії.

А що робиться на книжкових розвалах у Львові! Тут на прилавках можна зустріти провокаційні видання, які трактують українську історію з позицій російських шовіністів. Коли я запитав звідки ці книги, мені відповіли: „Привезли з Росії за безцінь і наказали, щоб ці книги були у кожній галицькій хаті". А у Москві єдину українську бібліотеку недавно „зачистили": вивезли на смітник все, що не вкладається в прокрустове ложе згаданої „істини в останній інстанції", якою володіє посадник Москви Юрій Лужков. На теренах Росії лише через супутникову антенну можна піймати окремі українські телеканали, а такі можливості сьогодні мають одиниці. Оце весь інформаційний простір України в Росії. Треба згадати про єдиний постійнодіючий незалежний інтернет-сайт „Кобза - Українці Росії", який служить джерелом інформації для багатьох наших співвітчизників.

Без всякого сумніву можемо констатувати кричущу неадекватність етнокультурних умов проживання українців Росії з аналогічними умовами росіян в Україні. І справа, звичайно, не в тому, що росіяни сьогодні борються за свої права, а українці – ні. Від таких тверджень російських шовіністів пахне расизмом.

Така напівправда є наслідком імперської русифікації і радянської „совєтизації", коли російські школи відкривалися навіть там, де росіяни не проживали, а бажання вивчати українську мову приводило у мордовські табори.

Можна тільки радіти тому, що росіяни в Україні мають можливість зберігати свою національну ідентичність на культурному і релігійному рівні. Але неможливо іґнорувати очевидну проблему згаданої неадекватности, бо вона не на користь добрим взаєминам між державами.

Помер Владика Михаїл Кучмяк

САСКАТУН, Канада. — Владика-емерит, Преосвященний Єпископ Михаїл Кучмяк упокоївся в Господі 26 серпня в канадському місті Саскатуні в провінції Саскачеван на 85-му році життя.

Св. п. Єпископ Михаїл Кучмяк

Народився він 5 лютого 1923 року в селі Обертин на Івано-Франківщині, був найстаршою дитиною у своїх батьків Ілька та Катерини з Трачуків.

Початкову освіту здобув у рідному Обертині та середню — в Коломиї, ставши учителем у мальовничому карпатському селі Жаб'є. Згодом, впродовж двох років, був вояком дивізії „Галичина" 1-ої дивізії Української Національної Армії.

Після закінчення Другої світової війни в 1945 році поїхав до Риму, де почав теологічні студії у Папській Українській Католицькій семінарії св. Йосафата. У 1947 році вступає до чину Найсвятішого Ізбавителя (Отців-редемптористів) у Ціорані біля Неаполя, де був першим українцем серед своїх італійських братчиків. По завершенні новіціяту переїхав на навчання до Канади. 3 жовтні 1948 року склав вічні обіти в чині Отців-редемптористів. У 1951 році переїхав до Канади, де продовжив теологічні студії в семінарії Отців-редемптористів св. Марії у Медовейл, Онтаріо.

13 травня 1956 року рукопоположений на священика Торонтським Єпископом Ізидором Борецьким.

Першим призначенням нового священика було сотрудництво в Українській католицькій церкві св. Марії в Йорктоні, в канадській провінції Саскачеван, де розміщується головна обитель Отців-редемптористів на Канаду.

У 1965 році був призначений настоятелем новіціяту Отців-редемптористів у Медовейл і на цьому становищі залишився до 1967 року. Того ж року повертається до Йорктону на становище пароха.

У 1975 році переїхав до США і був призначений парохом церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж. На цьому пості перебував до квітня 1987 року, коли його призначили парохом Українського католицького крайового собору св. Родини у Вашінґтоні.

8 березня 1988 року призначений Папою Іваном II Єпископом-помічником Філядельфійської Архиєпархії.

27 квітня 1988 року Митрополит-Архиєпископ Стефан Сулик здійснив Архиєрейську хіротонію Владики М. Кучмяка.

10 жовтня 1989 року він був призначений Апостольським Екзархом у Великобританії.

У 2002 році з благословенням Святішого отця Івана Павла II Єпископ Михаїл пішов на заслужений відпочинок, передаючи обов'язки новому Екзархові Єпископові Павлові Хомницькому.

Похоронні відправи відбулися 29 серпня в Йорктоні в Українській католицькій церкві св. Марії, там же наступного дня відправлено Поминальну Службу Божу.

Згодом тлінні останки Владики Михаїла перевезено до Української католицької церкви св. Йосафата у Вінніпеґу, а звідтіль, після Заупокійної Літургії у вівторок, 2 вересня, — на цвинтар св. Родини.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Пришляк була щедрою

Св. п. Стефанія Пришляк

1 червня у Шарлет, Північна Каролайна, перестало битися серце Стефанії Пришляк. 29 червня її поховали з церкви св. Миколая в Бафало, Ню-Йорк, на цвинтарі св. Матея.

Народилася С. Пришляк в Україні в січні 1922 року, і, перейшовши важкий життєвий шлях, прожила 86 років, переважно в Бафало, Ню-Йорк. Переїхала до Північної Каролайни на кінець трудолюбного життя. Ми листувалися з нею у справі допомоги Україні та її інституціям. С. Пришляк була щедрою і жертвенною, допомагала, де і як могла.

В одному з листів вона писала: „Інакше є, як плянувалося. Приїхавши до Північної Каролайни, я захворіла. У мене немає сили жити. Лікар ствердив два серцеві атаки. Висилаю Вам чек для дитячої лікарні у Львові. Не знаю, як довго прийдеться мені жити, тому спішу з висиланням".

Протягом кількох років С. Пришляк посилала пожертви на лікарню, якими дала змогу лікувати бідних дітей. Остання її пожертва надійшла до нас за кілька днів перед її смертю.

В додатку до підтримки шпиталика у Львові, вона зробила княжий дар на Українську Католицьку фундацію. У своїй заяві до фонду вона писала: „Закликаю моїх співвітчизників щедро дарувати на Церкву в Україні, щоб підтримати її розвиток, виховання священиків, діяльність суспільної служби. В українців є приказка: „Без Бога ані до порога".

Під час моєї еміґрації я постійно допомагала моїй рідні пакунками і медикаментами. Як настала можливість, я їх спровадила до Америки і сприяла у їхньому поселенні і розвиткові. Помимо того, що я мала великі видатки, я заощадила гроші, щоб жертвувати на харитативні цілі. Всі мої заощадження були на це призначені. Це був мій святий обов'язок".

У листі від Української Католицької фундації зазначалося: „С. Пришляк була людиною сильною духом і з відкритим серцем. Вона була дуже глибоко заанґажована у допомогу українській справі в Америці і Україні".

Вічна Їй пам'ять!

Божена Ольшанівська,
президент організації
„Американці в обороні людських прав в Україні",
Нюарк, Ню-Джерзі

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 10 вересня 2008 р. відійшов у вічність, проживши 88 років, наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СВ. П.

д-р ЕРАСТ ВОЛОДИМИР БУРАЧИНСЬКИЙ

Залишилися у смутку:

дружина – ЗІРКА МАРІЯ БУРАЧИНСЬКА з роду ЛУНІВ-ЛЮБЕЦЬКА
доньки – РОКСОЛЯНА БУРАЧИНСЬКА
– АРІЯДНА ГОЛОВАТА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
– ТАЇСА СЕНЕЧКО з мужем ЛЕВКОМ
внуки – АДРІЯН ГОЛОВАТИЙ з дружиною САРОЮ
– НАТАЛКА БІШОП з мужем ДАНОМ
– МАРІЯНА СЕНЕЧКО
– МИКОЛА СЕНЕЧКО
– МИХАЙЛО СЕНЕЧКО

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в неділю, 14 вересня в похоронному заведенні Muzyka Funeral Home, 15 вересня в Українській католицькій катедрі св. о. Миколая в Чикаґо, Іл., а відтак на цвинтарі св. Миколая.

Вічна Йому пам'ять!

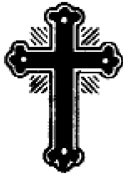

У смутку повідомляємо, що в п'ятницю, 12 вересня 2008 р. на 89 році життя, відійшов у вічність в місті Рочестері, Н. Й. мій найдорожчий МУЖ

СВ. П.

НЕСТОР ЧЕРВІНСЬКИЙ

народжений 2 квітня 1920 р. у Судовій Вишні, Україна.

Залишив у смутку дружину ОЛЬГУ.

Вічна Йому пам'ять!

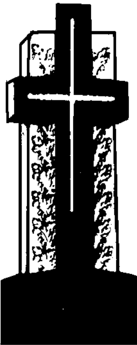

ПОДЯКА

Дня 29 січня 2008 р. відійшла у вічність наша МАМА і БАБЦЯ

СВ. П.

СТЕФАНІЯ ЧОРНОДОЛЬСЬКА

Складаємо сердечну подяку родині, знайомим і всім, хто взяв участь в похоронних відправах та всім хто зложив нам співчуття. Дякуємо за молитви, Служби Божі та грошові пожертви зложені в пам'ять Покійної.

Щиросердечна подяка о. Лаврентієві Лавринюкові, ЧСВВ, за уділення Святих Тайн Єлеопомазання в лікарні, за відслуження Парастасу в похоронному заведенні, і за відправлення Богослужби в церкві св. Покрови в Бронксі.

Щира подяка о. Маврикові Попадюкові, ЧСВВ, за відслуження Парастасу в похоронному заведенні, за відправлення Богослужби в церкві св. Покрови в Бронксі і за відпровадження тіла на місце спочинку на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу.

Щира подяка о. Кирилові Іщукові, ЧСВВ, за відслуження Парастасу в похоронному заведенні.

Дякуємо Олександрові Олинцеві за теплі і зворушливі прощальні слова під час тризни в пам'ять своєї тети.

Дякуємо п. Миколі Стасіву за спомини і прощальні слова в 40-ий день смерти Покійної.

Дякуємо Лідії Закревській, що займалася збіркою на Сиротинець в Золочеві, що перебрали сестри Служебниці Непорочного Зачаття Марії.

Дякуємо Ромі Васильців, що зайнялася збіркою на Служби Божі.

В пам'ять Покійної зложили:

НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

Л. Закревська, О. і М. Олинець, В. і Р. Герлинські, д-р В. і І. Матківські, Ю. і О. Оприско, N. Cahill, Х. Строчан, T. & R. Smith, д-ри Д. і М. Матківські, Б. і І. Курис, Ю. Криса, Е. Літош, д-р Р. і Н. Літепло, Г. Леліто, А. Киршак, Родина Мирка, П. і Л. Михалевич, Я. Гайда, О. і Х. Вальчук, М. Василишин, С. і С. Поручиньські , Р. Барила, М. і В. Романишин, В. і М. Качун, Д. Максимів, Л. Маців, А. Салецька, Н. Палчинська, J. & L. Lyga, A. & J. Campiglia, A. Hamuka, Pinaha Family, V. Szewczuk, P. Sinkowsky, McComick Family, F. & A. Jasinsky, Testi Family, D. & A. Chung, F. Pardo, Ukr. Cath. Ed. Foundation - Lviv.

НА СИРОТИНЕЦЬ В ЗОЛОЧЕВІ – СЕСТРИ СЛУЖЕБНИЦІ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ МАРІЇ:

$500 Богдан і Ірена Глушевські;
250 Donna & John MacPhee;
150 Лідія Закревська;
120 Анна Салецька;
по 100 Реня і Віктор Герлинські, д-р Роман і Надя Літепло, Рома і Зенон Васильців, д-р Надія Кмета;
75 Miroslava & John Lang;
по 50 Христя і Стефан Коттлер, Наталія і Генрік Міккелсен, Роман Олинець, Оксана і Богдан Кульчиські, Христя Строчан, Natalia Cahill, Martha & William Odins;
40 Марія Олинець;
30 Юлія Криса;
по 25 Ірена і Роман Бадяк, Олександер і Марта Олинець, Андрій Олинець, Адріян Підлуський, Маруся Підлуська;
по 20 Марія і Ярослав Дяків, Іванка і Богдан Курис, Галіна Леліто, Анна і Микола Стасів, Joseph & Iris Gural.

НА ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

$800 Ірена і Богдан Глушевські;
150 Маріяна Мисишин;
по 100 Марко Глушевський, Реня і Віктор Герлинські, д-р Зенон і Надія Матківські;
80 Patricia Sinkowsky;
20 Михайло Дяків.

НА ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ЧИН:

$800 Ірена і Богдан Глушевські;
по 100 Анна Салецька, Drs. Marianne Poruchynsky & David Schessel.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА:

$50 Ориса і Юрій Яцусі.

НА КВІТИ:

Реня і Віктор Герлинські, Victor, Jr. & Kim Herlinsky, Donna & John MacPhee & Family, д-р Володимир і Іванка Матківські, Drs. Daniel & May Matkiwsky, Roxanne & Todd Smith.

Всім жертводавцям наша щира і сердечна подяка.

Донька – ІРЕНА ГЛУШЕВСЬКА з мужем БОГДАНОМ
Син – д-р РОМАН з дружиною АННОЮ
Внуки – МАРКО ГЛУШЕВСЬКИЙ
– СТЕФАН і ЛОРЕН ЧОРНОДОЛЬСЬКІ.

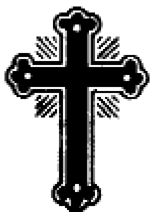

Ділимося болючою та сумною вісткою,
що у п'ятницю, 12 вересня 2008 р.
несподівано відійшла від нас у Божу вічність
найдорожча МАМА, БАБА й СЕСТРА

св. п.

маґістер

МАРІЯ БОДНАРУК

з дому БОЙКО

нар. 17 грудня 1936 р. в Дорі-Яремче.

Похорон відбувся в середу, 17 вересня 2008 р. Покійну поховали на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Іл.

У глибокому смутку залишилися:

донька	– ХРИСТЯ з чоловіком ДЕЙВИДОМ
син	– БОРИС
внучка	– ОЛЕНКА
брат	– МИХАЙЛО з дружиною СУЗІ
шваґер	– БОГДАН з дружиною ВІРОЮ
племінниця	– ЯРА

Вічна Їй Пам'ять!

ПРИПАДАЄ ПЕРША БОЛЮЧА РІЧНИЦЯ
відходу у вічність нашої
МАМИ, БАБИ, СЕСТРИ, ТЕТИ

св. п.

ЯРОСЛАВИ ОРИШКЕВИЧ
(з РУДЕНСЬКИХ)

Нар. 6 вересня 1916 р. в Заріччі, біля Золочева,
Золочівський район, Галичина.

Залишила в смутку:

сина	– ЯРОМИРА з дружиною ХРИСТИНОЮ (з Шашкевичів)
внуків	– АДРІЯНА, ОЛЕКСАНДРА, АНДРІЙКА
брата	– ІВАНА РУДЕНСЬКОГО в Канаді
брата	– ВОЛОДИМИРА РУДЕНСЬКОГО в Канаді
зятя	– ЙОСИПА ОРИШКЕВИЧА в Принстоні
зятя	– РОМАНА ОРИШКЕВИЧА в Чикаґо
братову	– ЗУЗАННУ (з Оришкевичів) ТЕЛІШЕНСЬКУ в Пармі

братанок і сестрінок в Америці і Канаді
дальшу родину в Заріччі.

ПАНАХИДА відбулася в Соборі Пресвятої Родини у Вашінґтоні, ДК.
Була похована 5 жовтня 2007 р. на цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Її пам'ять!

В 5-ту БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.

ОРЕСТИ ГРИЦІВ КОВЧ

будуть відправлені

БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

- у суботу, 4-го жовтня 2008 р. о 8:00 ранку в Катедрі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілліной;
- у вівторок, 7-го жовтня 2008 р. о 9:00 ранку в церкві св. Андрея в Пармі, Огайо;
- у вівторок, 7-го жовтня 2008 р. о 8:00 ранку в катедрі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілліной;
- у вівторок, 7-го жовтня 2008 р. в монастирі Сестер Василіянок у Факс Чейс, Пенсильвенія;
- у віторок, 7-го жовтня 2008 р. в катедрі св. Юра у Львові – Україна;
- у середу, 8-го жовтня 2008 р. о 8:30 ранку в церкві св. Михаїла в Йонкерс, Ню-Йорк.

І все на світі треба пережити.
І кожен фініш – це – по суті, старт.
І наперед не треба ворожити,
І за минулим плакати не варт.

Тож веселімось, людоньки, на людях.
Хай меле млин свою одвічну дерть.
Застряло серце, мов осколок, в грудях.
Нічого, все це вилікує смерть.

Хай буде все небачене побачено.
Хай буде все пробачене пробачено.
Хай буде вік прожито як належить.
На жаль, від нас нічого не залежить.
(Ліна Костенко)

Твоя іскра, Орисю, не згасла і назавжди залишиться в наших серцях!

Твої брати:	Роман і Люся Гриців з родиною;
	Ярема і Романна Гриців з родиною;
Твої двоюрідні:	Андрій і Зор'яна Ганкевич з родиною;
	Тиміш і Мирося Ганкевич з родиною;
	Тарас і Адріяна Ганкевич;
	Дарка і Данило Бутенко з родиною;
	Тамара Ганкевич;
	Ксеня і Матей Раковські.

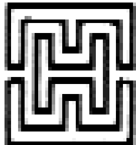

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
В АМЕРИЦІ
повідомляє своїх членів та громаду,
що 29 серпня 2008 р.
відійшов з цього світу

св. п.

д-р ІГОР КАМЕНЕЦЬКИЙ

дійсний член НТШ-А, політолог.

Професор політології в Central Michigan University.

Автор монографій „Origins of the New British Imperialism" (1960) „Secret Nazi Plans for Eastern Europe: A Study of Lebensraum Policies" (1964) та багатьох праць з політології та міжнародного права.

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net*

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane tel./ fax: (908) 782-5451
Flemington,N.J 08822
Email:eugenemaria@comcast.net

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

Apon Video, P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel./Fax: (718) 721-5599
Замовляйте DVD VHS
17-річниця Незалежности України.
Фільм Роксоляна.
Ціна 20.00 дол.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

NEW REDUCED PRICE!
Volume I and II only $65
Including Postage
ORDER NOW
Fill out the order blank below and mail it with your check or money order

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
I hereby order **Ukraine: A Concise Encyclopaedia**
☐ Volume I – $37.50 ☐ Volume II – $37.50 ☐ Volume I & II – $65.00
NJ residents: add 7% sales tax
Enclosed is (a check/M.O.) for the amount $ ____________
Please send the book(s) to the following address:
Name ____________
No. ____________ Street ____________
City ____________ State ____________ Zip Code ____________

• НА ПРОДАЖ •

На продаж книжка „One Woman, Five Lives, Five Countries", автор – Евгенія Сакевич Даллас. Ціна $20.00+$3.00 пересилка.
Чеки висилати до: Eugenia Dallas,
6702 Hillpark Dr., Ste 408, Hollywood, CA 90068.
Тел.: (323) 570-0055

• РІЗНЕ •

*Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956 Михайло

Рекляма – ключ до успішного бізнесу!

KANTOR
LONG - DISTANCE - PHONE - SERVICES

Перша українська телефонна компанія в Північній Америці

- Низькі ціни
- Висока якість
- Жодних лімітів
- Жодних попередніх, додаткових чи прихованих оплат

Телефонуйте до нас:
з Чікаго: 773-751-2318
з Філадельфії: 215-689-8076
з інших місцевостей: 1-877-848-6376

www.kantor.ca

Не гайте часу – звертайтесь до нас і починайте заощаджувати сьогодні!